

Z rokovania
mestského
zastupiteľstva

Str. 2

Dokonalá
architektúra
a stavebné prvky
„Radnice mesta“ v novom šate

Str. 2

Mesto
pokračuje
v čerpaní
eurofondov

Str. 3

Zhodnotenie
futbalovej
sezóny

Str. 8

TVRDOŠÍN

NOVINY OBČANOV OKRESNÉHO MESTA TVRDOŠÍN

DECEMBER 2021

ročník XXXVII

číslo 3

Svätý Michal archanjel,
bráň nás v boji, proti zlosti
a úkladom diablovým,
buď nám ochranou.
Pokorne prosíme:
Nech ho zavrátí Boh.
A ty, knieža vojska
nebeského, mocou božskou
zažeň do pekla Satanáša
a iných zlých duchov,
ktorí sa na skazu duší
po našom meste potulujú.

Krásne Vianoce a chvíle sú tam, kde sme doma

Vážení a milí spoluobčania,

všetci ľudia dobrej vôle, všetci tí, ktorí majú radi toto mesto, všetci tí, ktorí majú radi ľudí.

Dovoľte mi, aby som vám všetkým, nielen ako primátor mesta, ale najmä ako jeden z vás poprial krásne prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojich najbližších. Prežité ich v láske, spokojnosti, a hlavne v zdraví, ktoré je teraz najdôležitejšie.

Zaželať chcem aj vzájomnú úctu, pochopenie a pomoc chorým, aby sme mali jeden k druhému blízko po celý rok, nech sa z ľudských srdiec vytratí zloba a závisť, aby sme sa všetci mohli tešiť zo všetkého dobrého, čo sme vykonali v prospech mesta, našich rodín, priateľov a známych. Chcem vám poďakovať za vašu prácu, ale aj za všetko, čím ste prispeli k dobrému zviditeľneniu nášho mesta. Poďakovanie patrí každému z vás, ktorí ste poctivo pracovali a statočne žili, všetkým, ktorí ste akýmkoľvek spôsobom prispeli k naplneniu spoločného dobra, k šíreniu lásky, úcty a pokoja medzi ľuďmi.

Veľmi si želim, aby v tomto ťažkom čase vládla medzi ľuďmi vzájomná úcta, pochopenie, ľudskosť a súdržnosť. Iba spoločnými silami dokážeme prekonať toto ťažké obdobie, na ktoré nebol nikto z nás pripravený, nielen u nás, ale v celom svete. Buďme si darom jeden druhému navzá-

jom, deťom, rodine, a zároveň vďační za všetko, čo máme.

Za prácu v uplynulom roku sa chcem poďakovať poslancom mestského zastupiteľstva, pracovníkom mestského úradu, technických služieb, podnikateľským subjektom pôsobiacim na území nášho mesta, občianskym združeniam, ale aj všetkým za podporu, aktivity, ktoré prejavujete vo všetkých oblastiach mestského života. Sme tu pre tých, čo prídu po nás, aby sme v roku 2022 pokračovali v rozvoji mesta na prospech súčasných aj budúcich generácií.

Verím, že spoločnými silami to zvládneme. Odkladáme starý kalendár, za nami je ťažký rok splnených aj nespĺnených nádejí a cieľov. Na prahu nového roka by som vás, milí spoluobčania, chcel poprosiť, aby sme si dávali viac lásky, pomáhali chorým a slabším.

S celého srdca vám všetkým prajem splnenie vašich plánov a úspech v každodenných činnostiach tak, aby bol rok 2022 pre vás rokom pokoja, šťastia, radosti, a hlavne zdravia, ktoré všetci tak veľmi potrebujeme.

Buďme si darom jeden druhému navzájom, deťom, rodine, a zároveň vďační za všetko, čo máme. Krásne Vianoce a chvíle sú tam, kde sme doma.

*S vyjadrením úcty a poďakovania
váš primátor*

Stavba, na ktorú sme čakali desaťročia, sa stala realitou

Výstavba obchvatu Tvrdošina beží naplno na celom úseku.

Stavba sa buduje v zložitom geologickom prostredí strmých svahov. Práce postupujú vo vysokom tempe a na oboch stranách stavby sa už zrealizovali základné prístupy vrátane provizórneho premostenia rieky Orava. So zemnými prácami a budovaním násypov sa začalo aj na hlavnej trase R3. Aktuálne sa realizujú špeciálne zakladania na siedmich mostoch z celkového počtu 10. Ukončené sú preložky vodovodu, vyso-

kotlakových plynovodov, ako aj telekomunikačných káblových vedení. Na stavbe toho času pracuje viac ako 100 pracovníkov a niekoľko desiatok špeciálnej techniky. Nový 5,6 km obchvat Tvrdošina odľahčí mesto od tranzitnej dopravy, zvýši bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Znížením hluku, prašnosti a vibrácií sa zlepšia životné podmienky najmä občanom nášho mesta. Motoristom prinesie skrátenie času jazdy, a tiež úsporu pohonných hmôt.

Nový obchodný dom Kaufland v Tvrdošíne už ponúka nové pracovné pozície

Objekt hypermarketu rastie neuveriteľnou rýchlosťou. Prešlo len niekoľko mesiacov od začatia výstav-

niť funkčné využitie pozemkov na obchodnú vybavenosť, resp. územie zmiešaných činností. Ani tento proces nebol

nášho mesta, sama o sebe hovorí, že takmer všetky problémy investor zvládol a finišuje na prácach nielen v interiéri, ale stavebný ruch neutícha ani na stavebných prácach okolia. Zo stavebného ruchu je zrejme, že súbežne sa pracuje vo viacerých profesiách. V týchto dňoch bolo vyriešené aj dopravné prepojenie na cestu I/59,

povolenie v rozsahu stavebných objektov, aj na umiestnenie ďalších objektov a to: Úprava cesty I/59, Dopravné napojenie na účelovú komunikáciu a chodník, posun autobusovej zástavky vrátane nástupišťa a prístrešku, ktorú z dôvodu rozšírenia cesty je potrebné presunúť.

Podľa informácií od in-

by. Aj keď prípravná dokumentácia prebiehala zložitým procesom, či už cez riešenia výkupov pozemku, zložitý proces riešili aj zmeny územnoplánovacej dokumentácie mesta, kde bolo nutné zme-

konečný a investor narazil na ďalšie problémové stanoviská z ministerstva dopravy. Bolo potrebné riešiť napojenie na štátnu cestu. Dnes už výstavba samotného objektu, ktorý sa začína čítať pri vstupe do

a to riešením križovatky, na ktorú v rámci povolenia inžinierskych stavieb bolo vydané

vestora, predpoklad otvorenia hypermarketu bude začiatkom mesiaca apríl 2022.

Posila v slove

Nie je dôležité koľko dávame, ale koľko lásky vkladáme do toho, čo dávame. Koľko lásky dávam do času, ktorý venujem Bohu? Nechcem to trochu zlepšiť? Nechcem mať Vianoce v sebe? Vianoce vo mne budú vtedy, keď budem mať záujem o Boha a milovať bližného. Lebo Vianoce, to je záujem o Boha a svet ľudí.

Július Chalupa

Do mesta zavítal Mikuláš

V nedeľu 5. decembra zavítal na Trojičné námestie Mikuláš so svojou družinou, kde pod vianočným stromčekom odpočítavali spolu s

mi piesňami. Poslušné deti boli obdarované sladkými dobrotami, ktoré ukrýval vo svojom vreci a neposlušné deti spoza okna s vystraše-

primátorom mesta jeho rozsvietenie všetci zúčastnení. Po rozsvietení vianočnej výzdoby sa putujúci autobus rozbehol za tými najmenšími po uliciach nášho mesta a svoj príchod oznamoval krásnymi vianočnými

nými očkami sledovali nezbedných čertíkov. Aj keď to bol netradičný príchod Mikuláša - bez vianočného punču a sladkých koláčikov, veríme, že aspoň našim deťom Putujúci Mikuláš priniesol radosť.

Pranostiky na december

Keď je december studený, je vždy s úrodným rokom spojený.

Keď v decembri mrzne a sneží, úrodný rok nato beží.

V studenom decembri zem snehom prikrýta dáva budúceho roku hodne žita.

Aké je počasie na Barboru, také býva až do Vianoc.

Svätá Barbora ťahá sane do dvora.

Aké sú od Lucie do Vianoc dni, také budú aj mesiace.

Od Lucie do Vianoc každá noc má svoju moc.

Na svätého Tomáša zima sa nám rozpáše.

Aký je čas na Adama a Evy, také budú nasledujúce dni.

Biele Vianoce, zelená Veľká noc.

Keď je na Štedrý deň večer mnoho hviezd, je mnoho zemiakov.

Keď na Narodenie Krista pršať začne, za štyri týždne počasie bude mračné.

Koľko sa ukáže prvý sneh pred Vianocami, toľko bude trvať po Vianociach.

Lahodný a teplý čas na Vianoce je znamením, že zima bude dlho trvať.

Štedrý večer jasný každému je milý, dá vraj pánboh vína, požehná v obilí.

Keď duje vietor na Štefana, bude víno budúceho roku plané.

Keď svätý Štefan blato vyfúkal, bude pekná jar.

Keď je na starý rok jasno, bude v maštaliach prázdno.

Michalské námestie oživí pripravovaná rekonštrukcia Domu služieb

Mesto pripravilo projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu objektu Domu služieb na sídlisku Medvedzie, na ktorú boli už aj schválené finančné prostriedky z rozpočtu mesta. Stavebný náklad predpokladá čiastku 150 tisíc eur a sú v tom zahrnuté činnosti, ktorými dôjde k energetickej úspore. Okrem prác na vonkajšej fasáde budú zamurované niektoré časti

okenných otvorov, ale tiež budú staré okná a vstupné dvere vymenené za nové. Objekt bude zateplený a vystierovaný. Súčasťou stavebných prác je aj obnova strechy, čo znamená zateplenie strechy a realizáciu strešnej krytiny. Zmluva o dielo s úspešným dodávateľom stavby už bola podpísaná a predpoklad začatia a ukončenia rekonštrukčných prác bude v roku 2022.

Sviatok príbuznosti s finančným príspevkom trochu inak

Prichádzajú Vianoce, najkrajšie dni roka, kedy sú srdcia naplnené láskou, porozumením a pokojom. Tak, ako sme sa tešili na spoločné strávené chvíle v športovej hale, najväčšom priestore mesta pri príležitosti Sviatku príbuznosti, ktorý bol originálne vytvorený iba pre vás naši seniori, žiaľ, aj tento rok nám to prekázal zákerný vírus, ktorý stále medzi nami pretrváva a ohrozuje naše zdravie, či životy.

Vzhľadom na túto situáciu sa ani tento rok Sviatok príbuznosti neuskutočnil. Aj napriek tomu sme chceli našim občanom v seniorskom veku v týchto predvianočných dňoch aspoň čiastočne priniesť radosť darčekom a finančnou čiastkou. Kalendár mesta Tvrdosín pre rok 2022 a 40 eur obdržalo takmer 1600 našich dôchodcov vo veku od 65 rokov, ako aj imobilní občania, ktorí sú odkázaní na celodennú opateru.

Prípravná dokumentácia vytvorí podmienky aj pre 2. etapu asfaltovania ciest

Vynovené boli aj niektoré časti miestnych komunikácií takmer za 200 tisíc eur. Podkladom pre asfaltovanie bola prípravná dokumentácia, ktorá riešila obnovu opotrebovaných vrstiev asfaltového povrchu. Jednotlivé úseky boli vybrané podľa dôležitosti a rozsahu poškodenia. V rámci tzv. 1. etapy došlo ku asfaltovaniu ulíc: úsek

vstupu Vladina, ul. Oravské nábrežie (preluky), časť ul. Školská, časť ul. Spiežová, Múčna, parkovací priestor pri dome smútku Tvrdosín, ul. Breziny, ul. Matušková, ul. Zvonická. Nasleduje príprava 2. etapy, predmetom ktorej bude výber dodávateľa na realizáciu stavebných prác na úseky podľa už spracovanej dokumentácie.

Naučme naše deti plávať

Naše mesto začína s pilotným projektom „Nauč ma plávať mamka, ocko“.

Cieľom projektu je vytvárať vhodné podmienky pre najmenších, aby už v rannom veku za prítomnosti svojich rodičov prekonalí strach z vody. Nejde o klasické plavecké výcviky, ale ide o dotyk rodiča a dieťaťa, ktoré sa vo vode cítia istejšie v mäkkej dlani rodiča. Plávanie je zabezpečované pod dohľadom odborného lektora a asistenta, ktorí navigujú rodičov, ako majú vo vode pracovať so svojim dieťaťom. Do projektu sú zapojené deti v predškolskom veku a kurzy sú určené na soboty tak, aby rodičia po uponáhľanom týždni mali viac času a mohli ho tráviť so svojim dieťaťom pri tejto športovej aktivite. Veríme, že túto formu voľnej výchovy rodičia uvitajú a z našich najmenších možno raz vyrastú zdatní plavci. Ako prvé s týmto 5-dňovým výcvikom začnú deti z materskej školy z Tvrdosína. Po jeho ukončení bude projekt pokračovať s deťmi z MŠ z Medvedzia. Projekt je spolufinancovaný z rozpočtu mesta.

Z rokovania mestského zastupiteľstva

V úvode mestského zastupiteľstva, ktoré sa konalo 14. decembra primátor mesta I. Šaško informoval poslancov mestského zastupiteľstva o činnostiach a akciách, ktoré sa uskutočnili od posledného zasadnutia.

Ukončená bola rekonštrukcia mestského úradu. Primátor zdôraznil, akú vysokú hodnotu táto rekonštrukcia pre naše mesto znamená. Nejde len o finančnú hodnotu, ale predovšetkým o celospoločenskú, a hlavne o zachovanie historickej hodnoty kultúrnej pamiatky, ako dominanty mesta. Informoval o pokračujúcich prácach na R3, či už o prebiehajúcich a pripravovaných projektoch, ktorými si naše mesto pomôže aj z pohľadu ochrany prírody a životného prostredia. Objasnil skutočnosť, že súčasný trend budovania inteligentných miest je nevyhnutný, a aj preto sa naše mesto do takýchto a obdobných projektov zapája cez rôzne výzvy, aby sme si pomohli aj cez rôzne dotácie. Sklamaním pre naše mesto bolo zastavenie konania o poskytnutí financií na projekt pod názvom Revitalizácia sídliska Medvedzie, na ktorý mesto v rámci možnosti podalo odvolanie v zákonnej lehote. O tomto projekte, ktorý je zameraný v zmysle výzvy iba pre sídlisko, pretože tu spadá tzv. iba priestor medzi vnútroblokami, tento projekt rieši rekonštrukciu námestia, verejného osvetlenia a niektorých

parkovacích miest, rieši odstavné plochy s prekrytím na kontajnery. Osobitnou časťou je aj výstavba nových prvkov, ako lezecká stena, rekonštrukcia niektorých ihrísk, budovanie nových ihrísk, vybudovanie záhrady s edukačným charakterom a sedenia na oddych. O ďalšom procese tohto zámeru, ako aj o ďalších pripravovaných, resp. realizovaných aktivitách sa dočítate na stránke mesta, kde vás priebežne informujeme o aktualitách a daniach v našom meste.

Primátor podrobne vysvetlil odstúpenie od projektu Stredisko triedeného zberu a kompostárení. V žiadnom prípade mesto nemôže akceptovať navýšenie finančných prostriedkov takmer o 135 tisíc (informácie na inom mieste v novinách). Poslanci schválili rozpočet mesta vrátane programov a podprogramov a rozpočet technických služieb na budúci rok, plán práce MsZ a plán kontrolnej činnosti na I. polrok 2022. Taktiež všeobecne záväzné nariadenie (VZN) o dani z nehnuteľností, VZN o poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Aj tento rok bude zníženie poplatku za komunálny odpad podľa určených kritérií, za aktívne zapojenie do separovaného zberu. Viacpočetná rodina žijúca v rodinnom dome (6 a viac osôb) zaplatí maximálny poplatok 85 eur za rok, a taktiež za aktívne zapojenie do separovaného zberu. Opäť sú to

najnižšie poplatky v rámci Slovenska. Schválili VZN o určení výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia zriadených na území mesta. Schválili potrebné spolufinancovanie projektu: „Rekonštrukcia Tenisovej haly Tvrdosín“ o predpokladanom náklade cca 500 tisíc eur.

Na MsZ odzneli správy o kontrole dodržiavania právnych predpisov pri realizácii investičných zámerov v dodávke tovarov a služieb v procese verejného obstarávania, o plnení záväzkov mesta vyplývajúcich zo zmluvných podmienok pri poskytnutých dotáciách z eurofondov, o kontrolnej činnosti za uplynulé ročné obdobie s hodnotiacimi výsledkami, kontrole dodržiavania právnych predpisov pri realizácii investičných zámerov mesta v dodávke tovarov a služieb v procese verejného obstarávania, o sociálnej pomoci so zameraním na opatrovateľskú službu, o zhodnotení činnosti technických služieb, o plnení rozpočtu na úseku školstva podľa jednotlivých školských zariadení, o čerpaní rozpočtu mesta za uplynulé obdobie, odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Tvrdosín na roky 2023-2024, vyhodnotenie prevádzky mestskej plavárne so samostatným priebežným ekonomickým zhodnotením a správy o činnosti a hospodárení obchodnej

spoločnosti Termalšport TS, s.r.o. a dozornej rady so 100 % účasťou mesta za uplynulé obdobie a správa o plnení záväzkov mesta vyplývajúcich zo zmluvných podmienok pri poskytnutých dotáciách z eurofondov, ktoré sú podrobnejšie opísané v správe o plnení záväzkov na str.3.

Okrem prerokovaného programu primátor podal rozsiahlu informáciu o hrubom zázname do zákonných hraníc územia Oravíc, ktorá bola protiprávne realizovaná spracovateľom diela ROEP pre k.ú. Oravice za vedomej účasti zodpovedných pracovníkov Správy katastra Tvrdosín. Keďže ide o protizákonný úkon, resp. vedomý podvod, ktorý zároveň narušil zákonné hranice všetkých pozemkov v Oraviciach, došlo týmto úkonom aj k protiprávnej zmene nielen v katastrálnej výmere územia Oravíc, ale aj k vedomému chaosu vo výmerách jednotlivých pozemkov s cieľom urobiť podvod na skutočných vlastníkoch v tomto území Oravíc. V tejto súvislosti bolo prijaté uznesenie MsZ, aby na odstránenie tohto protiprávneho stavu bol daný podnet na generálnu prokuratúru okrem iného aj v súvislosti s nerespektovaním zákona č. 49 z roku 1959 a najmä jeho §24, ktoré orgány štátnej správy nechcú rešpektovať, aj keď na túto skutočnosť poukazujú už dva vydané nálezy Ústavného súdu SR.

Dokonalá architektúra a stavebné prvky „Radnice mesta“ v novom šate

Každé mesto píše svoju históriu, ktorá sa ukrýva v množstve zachovaných dokumentov. Naše mesto má okrem vzácnych listín aj viditeľnú historickú hodnotu,

ktorá sa týči na majestátnom mieste v centre mesta už od roku 1875. História píše, že radnicu mesta postavili naši predkovia Urbári mesta Tvrdosín. Takmer dokonalá architektúra a stavebné prvky, reliéfy, či osadenie dvoch sôch, ktoré zobrazujú kráľa Ľudovíta a sv. Floriána, ochrancu pred požiarom, dopĺňajú dôle-

žitost' a charakter tejto budovy.

Od poslednej väčšej rekonštrukcie objektu MsÚ, ktorá bola realizovaná v sedemdesiatych rokoch, hlavne v interiéri objek-

tu, prešiel nejaký čas. Tí starší si môžu pamätať, že v priestoroch terajšej sobášnej siene bolo kino, podlahy z dreva vŕzgali pod nohami, lokálne kúrenie na drevo a uhlie bolo v každej miestnosti a pod. Počas tohto obdobia nastal čas na dôkladnú precíznejšiu údržbu objektu aj z vonkajšej strany a začalo to výmenou dre-

vených zvetraných okien. Vzhľadom na to, že ide o historickú budovu, tieto boli vymenené v podstate za drevené okná tých istých rozmerov a kvality súčasných trendov. Špeciálnou technológiou, ktorá sa v súčasnosti využíva pri záchrane kultúrnych pamiatok boli odstraňované nátery až do jadra obvodového muriva a až potom sa prevádzali nátery v niekoľkých vrstvách, ktoré tvorili tzv. podklad pred posledným vrchným náterom. Po celom obvode objektu bolo zrealizované odvzdušnenie obvodového muriva, ktoré bude

spodnú časť sokla chrániť proti vlhkosti. Rekonštrukciou prešiel aj chodník popri objekte, kde boli betónové kocky nahradené žulovými platňami. Žula bola použitá tiež na obnove všetkých vstupných schodísk. Obnova mestského úradu spolu s rekonštrukciou spoločenskej sály a nákupom interiérového zariadenia bola realizovaná z finančných prostriedkov Úradu vlády SR o celkovom finančnom objeme takmer 600 tisíc eur.

Pomoc pre odkázaných

Dôležitou oblasťou sociálnej politiky mesta je poskytovanie kvalitných a efektívnych sociálnych služieb pre potreby obyvateľov mesta. Vzhľadom na zvyšujúci sa index starnutia v meste sa predpokladá rastúci záujem o poskytovanie sociálnych služieb, a tým vzniká aj prirodzená potreba vytvárania dostatočných kapacít opatrovateľských služieb. Opatrovateľská služba umožňuje zachovanie rodinných väzieb osôb vyžadujúcich sociálnu službu s priamym dopadom na zvýšenie kvality ich života.

Mesto bolo od marca 2019 do apríla 2021 zapojené do projektu Podpora opatrovateľskej služby I. Počas jeho realizácie, t. j. počas 26 mesiacov získalo možnosť rozširovať a podporovať opatrovateľskú službu bez toho, aby sa na ňu zvyšovali poplatky od klientov. Projektom boli zá-

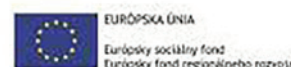
roveň udržiavané pracovné miesta pre opatrovateľky, a tým došlo aj k podpore zamestnanosti v našom meste.

Na tento úspešný projekt nadviazal ďalší - Podpora opatrovateľskej služby II., ktorý je zameraný na poskytovanie domácej opatrovateľskej služby s cieľom podporiť zotrvanie osôb odkázaných na pomoc inej osoby v rodinnom prostredí. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť je veľmi dôležitý, pretože často práve zmena domáceho prostredia nepriaznivo vplyva na celkový psychický a zdravotný stav klientov, ktorí potrebujú poskytovanie sociálnej služby. Realizácia tohto projektu pomôže skvalitniť a rozšíriť posky-

tovanie opatrovateľskej služby v meste. Zlepší sa prístup k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám, vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného hospodárskeho záujmu. Počas celého obdobia realizácie projektu od decembra 2021 do novembra 2023, t. j. 24 mesiacov bude opatrovateľská služba terénou formou poskytovaná v domácom prostredí klientov. Opatrované osoby budú do realizácie aktivít projektu zaradené na základe Rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu, a zároveň na základe uzatvorenej zmluvy s poskytovateľom opatrovateľskej služby maximálne v rozsahu hodín vyplývajúcich z Rozhodnutia o odkázanosti.

Opatrovateľskú službu v súčasnosti poskytuje 11 kvalifikovaných opatrovateľiek, ktoré sú zamestnané na plný pracovný úväzok a opatrujú 21 spoluobčanov. Opatrovaní sú odkázaní na pomoc inej osoby pri úkonoch, ako napr.: sebaobslužné úkony, starostlivosť o domácnosť, príprava jedla, bežné upratovanie v domácnosti, starostlivosť o bielizeň, sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí. Opatrované osoby majú vzhľadom na ich obmedzenie zabezpečený dôstojný život v domácom prostredí.

Potrebné informácie o poskytnutí opatrovateľskej služby vám budú poskytnuté v mestskom úrade – sociálne oddelenie.

Mesto pokračuje v čerpaní eurofondov

Tvrdošín pokračuje v nastúpenom trende čerpania eurofondov, či iných dotácií. To, že tieto prostriedky navyšujú hodnoty, ale aj služby v našom meste, je možné vidieť v správe o plnení záväzkov mesta vyplývajúcich zo zmluvných podmienok pri poskytnutých dotáciách.

Mesto Tvrdošín, ako prijímateľ eurofondov je viazaný plnením zmluvných podmienok nielen počas implementácie projektov, ale tieto pretrvávajú aj počas udržateľnosti projektov, t.j. počas obdobia ďalších piatich rokov po ich skončení.

V nižšie uvedenom prehľade sú projekty, ktoré boli ešte v tomto roku predmetom sledovania záväzných ukazovateľov, aj

Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti

Výška poskytnutej dotácie: 774.995,29 € (95 %), vlastné zdroje: 40.789,23 € (5 %). Spolu: 815.784,52 €. Projekt, na ktorý v súčasnosti prebieha kolaudačné konanie bol rozdelený na časti modernizácie stavebnej časti, dodávky materiálo-technickej, súčasťou bola aj dodávka zdravotnej techniky a informačnej techniky. Týmto projektom mesto vytvorilo lekárom lepšie podmienky pre vykonávanie služieb zdravotnej starostlivosti, kde navyše sú vytvorené tri nové ambulancie pre ďalších špecialistov. Od januára pripravuje mesto zazmluvnenie lekára pre gastrologa. V konaní dohôd sú lekári s odbornosťou

internista a diabetolog. Projekt bol realizovaný z dotácie Ministerstva zdravotníctva SR.

O tomto projekte sme písali už niekoľkokrát. V týchto dňoch bola zástupcami Ministerstva zdravotníctva SR vykonaná podrobná kontrola priamo na mieste. Bola zameraná na overenie správnosti a pravdivosti čerpania finančných prostriedkov. Kontrolóri sa tiež venovali porovnávaniu použitých stavebných materiálov, dodržaniu rozmerov. Kontrolou prešla administratíva projektu, ktorú prijímateľ má povinnosť uchovávať počas desiatich rokov aj po ukončení projektu.

Na cyklisticko-turistickej trase Košcielisko-Witov-Oravice-Tvrdošín

Výška poskytnutej dotácie: 47.370,94 € (95 %), vlastné zdroje: 6.650,66 € (5%) a vlastné zdroje po verejnom obstarávaní: 9.953,78 €. Spolu: 49.501,92 €. Tento projekt prezentuje nové doplnujúce prvky pre rozvoj oddychových častí na turistických chodníkoch, a to v Tvrdošine pri rozhľadni, kde nevyužitý priestor už slúži ako oddychové miesto s doplnením sedenia. Identické miesto postavené v rámci projektu sa nachádza aj v Oraviciach popri ceste do Tichej doliny. Dotvorením zelene a aty-

pických prvkov na sedenie sú vytvorené miesta pre oddych pri vstupe na Vladínu pri vyrovnávacej nádrži. Zámerom bolo tento zabudnutý priestor dotvoriť a vytvoriť mini park chrániaci v horúcich dňoch pred slnečným žiarením.

Monitorovacie správy budú predkladané RO počas 5 rokov, t. j. od 01/2022 do 01/2026.

Projekt bol realizovaný z Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014-2020, riadiaci orgán: Žilinský samosprávny kraj.

Rekonštrukcia a modernizácie knižnice

Výška poskytnutej dotácie: 35.000 €, predpokladané vlastné zdroje: 25.468,88 €. Výška vlastných zdrojov bude upresnená po ukončení verejného obstarávania pre interiérové vybavenie a IKT.

Zámerom projektu je skvalitnenie a centralizovanie knižničnej infraštruktúry do jedného bodu. Rekonštrukciou knižnice sa získajú zväčšené priestory pre naplnenie činnosti čitateľov, ktorá bude rozšírená o kútik internetové-

ho štúdia, priestor pre rodičov a deti. Knižnice boli vždy centrom celoživotného vzdelávania. Mestská knižnica okrem knižnično-informačných služieb organizuje množstvo kultúrno-výchovných podujatí, ktoré sa musia konať v iných zariadeniach, nie v knižnici pre nedostatok priestoru, čo tento projekt rieši. Realizácia projektu: 11/2021 – 02/2022. Projekt je realizovaný z dotácie Ministerstva kultúry SR – Fond na podporu umenia.

keď sú v súčasnom období už fyzicky ukončené. Zo zmluvných záväzkov vyplýva, že sú stále otvorené a musia byť sledované aj počas monitorovacieho obdobia. Z uvedeného je zjavné, že naše mesto ako prijímateľ finančných prostriedkov tieto skutočnosti musí vnímať s najväčšou zodpovednosťou, pretože kedykoľvek počas piatich rokov sa môže ohlásiť finančná kontrola, kontrola z riadiaceho orgánu, či kontrola zástupcov z Bruselu. V prípade, ak by sa na týchto projektoch objavilo pochybenie, malo by to za následok vrátenie finančných prostriedkov aj s možnými sankciami tak, ako sa to uvádza v každej zmluve o poskytnutí nenávratných finančných prostriedkov.

Prehľad projektov, na ktorých realizáciu, resp. prípravu Mesto Tvrdošín získalo nenávratné finančné prostriedky. Pri takmer každom projekte ide o 5 percentné spolufinancovanie mesta z vlastného rozpočtu, kde vlastné zdroje pri podávaní žiadosti musia byť preukázané.

Aktívna turistika - kľúč k rozvoju pohraničia

Výška poskytnutej dotácie: 993.474,22 € (95 %), vlastné zdroje: 52.288,1 € (5%) a vlastné zdroje po verejnom obstarávaní: 89.886,32 €. Spolu: 1.045.762,32 €. Tento projekt predstavoval realizáciu cyklochodníkov v časti Medvedzie-Stefanov a v Oraviciach. Spolu bolo zrealizovaných takmer 8,5 km. Ako ďalšia dôležitá stavba, ktorá sa vyznačuje v centre Oravice je Informačné centrum, kde sa budú môcť turisti dozvedieť viac o možnostiach, kde ísť za poznáním oravickej krásnej prírody. Súčasťou infocentra bude novovytvorený knižný kútik, Projekt bol zameraný

na rozvoj cestovného ruchu s prepojením slovensko-poľského pohraničia. V súčasnosti je v konaní ukončenie projektu kolaudačným konaním a podaním záverečnej správy pre dofinancovanie projektu. Monitorovacie správy, v ktorých sa pravidelne vyhodnocuje plnenie jednotlivých ukazovateľov projektu, budú predkladané RO počas 5 rokov, t. j. od 01/2022 do 01/2026.

Projekt bol realizovaný z Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014-2020, riadiaci orgán (RO), Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Podpisanie dohody o ukončení projektu s wójtom Gminy Košcielisko.

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku

Výška poskytnutej dotácie: 565.729,36 € (95 %), vlastné zdroje: 29.775,23 € (5%). Spolu: 595.504,59 €. Začiatok realizácie projektu s dodávateľom stavebnej prebieha, nakoľko nie ukončená kontrola ex-post. Predpokladaný termín: 03/2022 – 02/2024.

Detské jasle by mali byť postavené vedľa materskej školy a tak spoločne budú tvoriť tzv. jeden detský komplex pre deti od 6 mesiacov do veku povinnej školskej dochádzky. Komplex bude mať spoločnú hospodársku časť, a to v existujúcej zmodernizovanej kuchyni materskej školy, čo

znamená zníženie nákladov na prevádzku jaslí. Projekt je rozdelený na stavebnú časť a vybavenie. Stavebná časť zahŕňa dve herne, spálňovú časť pre 24 detí, avšak kapacita je stanovená až na 40 detí vekovej kategórie od 6 mesiacov do 3 rokov. Súčasťou objektu je sociálne zázemie, šatne, výdajňa jedál a miestnosť pre technické zázemie. Po uvedení jaslí do prevádzky sa rozšíria pracovné možnosti o 10 pracovníkov. Projekt bude realizovaný z dotácie Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, RO: Žilinský samosprávny kraj.

Rozvoj energetických služieb pre mesto

Výška poskytnutej dotácie: 81.109,10 € (95 %), vlastné zdroje: 4.268,90 € (5%). Spolu: 85.378,00 €.

Projekt rieši zabezpečenie energetického auditu pre budovy vo vlastníctve mesta. Projekt dáva prostredníctvom energetického auditu možnosť, aby si mesto overilo, ktoré opatrenia je vhodné splácať z úspor nákladov na energiu a ktoré si vyžadujú iný spôsob financovania. Výstupom projektu bude jeden energetický audit pre všetky budovy, v rámci ktorého má mesto Tvrdošín možnosť získať detailný prehľad o energetickej náročnosti hodnotených budov a na základe jeho výstupov sa môže systematicky začať pripravovať na ich obnovu.

V súčasnosti prebieha kontrola verejného obstarávania. Predpokladaný termín: 11/2021- 12/2022.

Projekt bude realizovaný z poskytnutej dotácie Ministerstva životného prostredia SR.

Verejné osvetlenie

Výška poskytnutej dotácie: 11.082,59 € (95 %), vlastné zdroje 583,29 € (5%). Spolu: 11.665,88 €.

Projekt rieši zabezpečenie energetického auditu pre verejné osvetlenie v našom meste. Prostredníctvom energetického auditu si mesto môže overiť, ktoré opatrenia navrhnuté v energetickom audite bude vhodné splácať z úspor nákladov na energiu a ktoré si vyžadujú iný spôsob financovania. Výstupom projektu je energetický audit verejného osvetlenia, v rámci ktorého má mesto Tvrdošín možnosť získať detailný prehľad o energetickej náročnosti hodnoteného verejného osvetlenia a na základe jeho výstupov sa môže systematicky začať pripravovať na prípadnú obnovu verejného osvetlenia. V súčasnosti prebieha kontrola verejného obstarávania. Predpokladaný termín: 12/2021 – 04/2023. Projekt je realizovaný z dotácie Ministerstva životného prostredia SR.

Inteligentné technológie mesta

Výška poskytnutej dotácie: 931.886,86 € (95 %), vlastné zdroje: 49.046,68 € (5%). Spolu: 980.933,54 €. V súčasnosti prebieha príprava procesu verejného obstarávania. Predpokladaný termín: 2022 – 09/2023. Cieľom projektu je doplnenie chýbajúcej SMART infraštruktúry a vytvorenie integrovanej dátovej platformy obsahujúcej dáta z dostupných IoT zariadení pre realizáciu opatrení v stanovených oblastiach. Zavedené prvky internetu na podporu prioritných oblastí v meste sú: Regulácia dopravy, prvky upokojenia dopravy, smerovanie dopravy, pohyb osôb a dopravných prostriedkov, inteligentné priechody pre chodcov, lokálne environmentálne ukazovatele (hlučnosť, prašnosť, emisie znečisťujúcich látok a prvkov, teplo, vibrácie a pod.), intenzita osvetlenia, smart manažment verejného osvetlenia, zvýšenie úrovne bezpečnosti na verejných miestach (inteligentné kamerové systémy s analýzou obrazu, zvukov a pod.), inteligentné kamery. Projekt bude realizovaný z dotácie Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Rekonštrukcia budovy mestského úradu

Výška poskytnutej dotácie: 550.000 € (100 %), vlastné dofinancovanie projektu: 30 tisíc €. Realizácia projektu: 02/2020 – 12/2021. Finančné prostriedky nám značne pomohli na rozsiahlejšiu rekonštrukciu spoločenskej sály a rekonštrukciu objektu mestského úradu, ako jedného celku. Spoločenská sála poslednou rekonštrukciou prebehla v 70-tych rokoch. Riadiaci orgán: Úrad vlády SR. Projekt bol realizovaný z poskytnutej dotácie Ministerstva financií SR v zmysle uznesenia vlády zo dňa 19.2.2020.

Stredisko triedeného zberu a kompostáren

Výška poskytnutej dotácie: 845.807,95 € (95 %), vlastné zdroje: 44.516,21 € (5%). Spolu: 90.324,17 €. Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (NFP) je v štádiu prípravy.

PD bola spracovaná v roku 2018, ku ktorej bolo v tom čase zrealizované aj verejné obstarávanie na stavebné práce, technológiu a dodávku strojov a zariadení. Počas prebiehajúcich kontrol verejného obstarávania riadiacim orgánom, ktoré prebiehalo takmer 3 roky, došlo k nárastu cien jednotlivých komodít, čo spôsobilo aj nárast rozpočtu projektu o takmer 135 tisíc €. Mesto zaslalo požiadavku o navýšenie dotácie s akceptáciou súčasných cien, čomu nebolo vyhovené. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vedenie mesta navrhuje odstúpiť od podanej žiadosti o NFP a projekt zopakovať s tým, že v novej žiadosti budú akceptované už súčasné ceny, ktoré by sa následne stali podkladom ku žiadosti o NFP, kde by zo strany posudzovateľa išlo o všetky oprávnené výdavky. Mesto by tak bolo zaťažené iba 5% spoluúčasťou tak, ako to bude uvedené v žiadosti v zmysle príslušnej zvlády. Projekt bude realizovaný z dotácie Ministerstva životného prostredia SR.

Infraštruktúra vodného hospodárstva Oravíc

Výška poskytnutej dotácie: 188.423 € (95 %), vlastné zdroje 9.917 €. Spolu: 198.340 €. Predmetom výstavby je vybudovanie zásobného potrubia v dĺžke 874 m. Zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov je pred podpisom. Týmto projektom sa vylepší situácia existujúcej infraštruktúry vodného hospodárstva, ktorý je už čiastočne zrealizovaný. Ide o zásobné potrubie z vodného zdroja zo Skorušiny a vedie až ku termálnym bazénom. Realizácia: 01/2022 – 08/2022. Projekt bude realizovaný z poskytnutej dotácie Environmentálneho fondu.

Nové opatrovateľské služby v meste

Výška poskytnutej dotácie: 179.520 (100%). Tieto finančné prostriedky sú určené na mzdy 11 opatrovateľiek, ktoré sa starajú o cca 20 klientov. Ako je stanovený počet hodín potrebný pre opateru klienta, určuje zdravotný stav. Vo väčšine prípadov sú to občania nášho mesta v dôchodkovom veku odkázaní na pomoc druhého. Opatrovanie sa realizuje v jeho domácom prostredí a klient za opatrovanie zaplatí cca 2,60 €/hod. Ostatné náklady, ktoré tvoria rozdiel medzi poskytnutou dotáciou, platbou klienta sú vykrývané z rozpočtu mesta. Projekt bude trvať 24 mesiacov. Termín začatia a ukončenia projektu je od 12/2021 do 11/2023.

Projekt bude realizovaný z dotácie Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR.

Ako byť dobrou matkou a otcom na to netreba knihy, ale stačí iba ich veľké srdce

To, že deti sú našou prítomnosťou a budúcnosťou, všetci dobre vieme. Tiež nám pripomínajú naše detstvo, ale aj rodičovstvo našich otcov a mám.

Naše mesto už niekoľko rokov organizuje slávnostné uvítanie našich novorodencov v priestoroch obradnej miestnosti na radnici mesta.

Slávnosť uvítania detičiek je sprevádzaná príjemnou hudbou a spevom. Zástupca mesta pozdraví všetkých prítomných, uvedie príhovor, ale tiež odovzdá pozdravy otcom, ktorí sa z pracovných, či iných dôvodov nemohli zúčastniť slávnostného uvítania.

K takýmto slávnostným chvíľam v súčasnosti, ale žiaľ aj v predchádzajúcom období, v našom meste nedošlo. Našich malých Tvrdošínčanov pre pandémiu koronavírusu, ktorá pretrvávala dlhšie ako sa predpokladalo, sme nemohli osobne privítať, vložiť do drevenej kolisky a uistiť ich, že sú medzi nami vítaní. Privítanie tradujeme už niekoľko rokov a je symbolom toho, že naše mesto chce každému dieťaťku vytvoriť podmienky pre pokojné detstvo.

Obmedzenia, ktorými sa riadime už niekoľko mesiacov, nám tieto slávnostné chvíle pozastavilo, avšak teraz je pre nás prvoradé chrániť zdravie všetkých, ktorých by sme mohli ohroziť.

A preto, milí rodičia, dovoľte, aby sme vás pozdravili aspoň týmto krátkym pozdravom a priánim:

Prajeme vám, nech vaše dieťaťko vás naplní láskou a je pre vás každodenným potešením. Želáme vám, aby z vášho dieťaťka vyrástol čestný človek vysokých hodnôt. Koľko životných skúšok čaká rodičov a vaše dieťaťko, kým sa stane dospelý a sebestačný človek, to dnes nevieme povedať. Ale jedno vieme, že na správnu výchovu nestačí len dobrá vôľa, ale správna výchova, ktorá je vložená do rúk vás, milí rodičia.

S úctou

*Ing. Ivan Šaško, primátor
Mgr. Vlasta Jančeková, zástupca primátora*

Ku prianiu prikladáme malý vecný a finančný darček, ktorý patrí k uvedeným úprimným slovám, ktoré k vám budú doručené prostredníctvom pracovníkov mesta.

Seniori sú priatelia

Rodina a priatelia sú okrem zdravia najväčší poklad v živote. Na dôchodku nám ostanú len tí najvernejší priatelia. Sú to ľudia, s ktorými si rozumieme a máme ich radi. Posledný rok sa stretávať a cestovať nedalo, lebo prišiel covid a nemohli sme žiť svoj život tak, ako sme ho predtým bežne žili. A stretnúť sa v klube tiež nie je možné. Sú to smutné časy. Mali sme veľké plány, ktoré sme plánovali v priebehu roka realizovať, ale zlá situácia to nedovolila. Tešili sme sa na výlety do Banskej Štiavnice na novo zrekonštruovanú kalváriu, na Vysoké Tatry, kde na Hrebienku je otvorená výstava ľudových sóch. Avšak 30. júna sme boli v mestských bazénoch v Oraviciach a druhá partia členov sa vybrala na prechádzku do Tichej a Bobroveckej doliny. Výlet bol ukončený obedom v urbárskom

dome Hubertka. V júli sme si zašportovali a zaspievali na ihrisku v Krásnej Hôrke. Ďalší výlet bol plánovaný do Hronseku do dreveného evanjelického artikulárneho kostola a pri ceste späť so zastavením na Starých horách. Staroba je výzva. Pripomína nám, aby sme nestrácali čas a jeden druhému práve teraz povedali milé slovo, že sa máme radi. Všetko na svete môže človek zastaviť, každý pohyb, každý nepokoj. Čo však nezastaví, nespomali, je čas. Úcta k starším by mala byť hlavne spontánna a sústavná, veď starší ľudia si ju zaslužia. Prajeme nám všetkým pevné zdravie, veselú myseľ, veľa úsmevov, elánu a radosť zo života. Nech je jeseň života plná farieb, z ktorých každá bude znamenať jedno krásne prežitie obdobia života.

*Členovia klubu dôchodcov
Nádej*

Každé obdobie v živote človeka je krásne

Ako sa v živote nastavíme, taký kvalitný život prežijeme. V aktívnom veku sa obyčajne riadime potrebami rodiny a potrebou zamestnania, no keď prejde toto obdobie, človek, akoby sa nadýchol a okrem rodinného života robí veci, ktoré ho baví a ktoré sa mu páčia, s prihliadnutím na vlastné zdravie. A na to musíme prihliadať viac, ako v mladosti.

Starat' sa o svoje telesné aj duševné zdravie je našou povinnosťou. Aj v seniorskom klube Javor na to dbáme. Náš klub tvoria ženy, aj muži rôzneho veku a zamerania. Radi sa spoločne stretávame pri stolnom tenise, aj v prírode. Už druhý rok sme našu klubovňu vymenili za prírodu. V auguste sme pozvali aj iné seniorské kluby okresu Tvr-

došín na 5. ročník Rekreačného dňa v Oraviciach, kde sme prežili krásne chvíle pri športe, prechádzkach a kúpaní v termálnych bazénoch, s čím nám ohotne pomohlo aj vedenie nášho mesta.

„Naše stredy“, takto sme si nazvali naše spoločné stretnutia a užívame si ich najmä v prírode, po miestnych cyklotrasách, chodievame k Hubertovu prameňu, na Skalku, pod vrch Javor, Bučník, ale navštevujeme aj širšie okolie - Červenú skalu v Podbieli, Prasatin v Nižnej, či Kalváriu na Hubeníku v Trstenej. Verím, že nám chuť spoločne sa stretávať v prírode ešte dlho vydrží, aby sme si upevňovali nielen telesné, ale aj duševné zdravie.

*Marta Skurčáková,
KD Javor*

Darinka Laščiaková oslávila vzácné jubileum

Naša rodáčka, jedna z najvýraznejších interpretiek slovenskej ľudovej hudby sa 23. novembra dožila 90 rokov.

Keď sa v roku 1931 D. Laščiaková narodila, Tvrdošín mal 1620 obyvateľov (322 domov). Bolo to malé mestečko, v ktorom sa všetci poznali. To, že Darinka má talent, presvedčila už ako 2 a pol ročná. „Vystupovala som pri rôznych príležitostiach. Prvým mojim honorárom bol pohár vody s malinovou šťavou,“ uviedla v jednom z rozhovorov.

Spomienky na svoje detstvo a cesty za ľudovou piesňou opísala vo svojej publikácii Život s piesňou (2005).

Podpora rodiny a nesporný talent ju viedli k štúdiu hudobnej vedy a národopisu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Stále si uchovávala spáťosť s rodným krajom, ktorú vyjadrila aj témou svojej diplomovej práce. Týkala sa goralskej hudobnej kultúry na severnej Orave. Počas štúdií si splnila svoj sen – stala sa najskôr členkou a neskôr sólistkou súboru Lúčnica.

V roku 1961 nastúpila ako redaktorka do Československého rozhlasu v Bratislave, kde pracovala 33 rokov. Historikmi je oceňovaná za zozbieraný hudobný materiál, ktorý získavala na svojich početných cestách po Slovensku. V Redakcii ľudovej hudby vytvorila množstvo hudobno-slovných

relácií a cyklov, mapujúcich tradičnú ľudovú kultúru. Tieto piesne a tradície sú dnes súčasťou Zlatého fondu Slovenského rozhlasu. Nahrávala s najznámejšími slovenskými ľudovými hudbami, najmä s Orchestrom ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu v Bratislave. Na medzinárodnej súťaži rozhlasových nahrávok Prix de musique folklorique de Radio Bratislava získala za interpretáciu tri razy zlatú a raz

Titul Zaslúžilá umelkyňa jej bol udelený už v roku 1975, ktorý získala za svoju činnosť v umeleckej oblasti. Široký záber rozhlasovej redaktorky, etnografky a interpretky ľudových piesní jej v nasledujúcich rokoch priniesol ďalšie ocenenia: Zlatý erb za najúspešnejšiu interpretku ľudových piesní za roky 1970 – 1975, Zlatý mikrofón za redaktorskú prácu, Cenu Pavla Tonkoviča za osobitú, štýlovú interpre-

Ku vzácnemu jubileu zablahožel našej rodáčke primátor mesta I. Šaško kvetinovým pozdravom.

striebornú medailu. Množstvo jej nahrávok vyšlo na gramofonových platniach a cédečkách. Absolvovala stovky koncertov a vystúpení na rôznych podujatiach a festivaloch doma i v zahraničí, 20 rokov vysielala priame prenosy z folklórneho festivalu z Východnej.

táciu slovenských ľudových piesní, Krištáľovú pyramídu za prácu v Slovenskom rozhlase, Poctu generálneho riaditeľa Národného osvetového centra za dlhoročnú prácu pri propagácii slovenskej ľudovej piesne, Cenu Pavla Straussa za trvalý prínos v oblasti kultúry

a umenia, Krištáľové krídlo za celoživotné dielo a Pribinov kríž I. triedy za mimoriadny prínos do slovenskej kultúry.

Výpočet ocenení je mimoriadny a zaslúžený. O svojom živote a práci vydáva svedectvo v knihe Život s piesňou (2005). V roku 2019 bola vydaná kniha Miriam Gažovej-Darina Laščiaková Cesty za ľudovou piesňou. Len vďaka jej „človečenstvu“ a nadšeniu pre prácu, ktorú robila s láskou, zanechala pre Slovensko mimoriadne dedičstvo pôvodných ľudových piesní uchovaných v archíve Slovenského rozhlasu. Uspávanky, lyrické, smutné či veselé, ťahavé či rezké, všetky piesne v jej podaní sú nezabudnuteľnými citovo zafarbenými príbehmi.

Darinka Laščiaková navštívila naše mesto pred 10 rokmi. Pri príležitosti 80-tych narodenín pripravilo mesto na jej počesť spevácku súťaž ľudových piesní a kultúrne podujatie. Bola to veľká radosť privítať umelkyňu, ktorá sa zapísala do histórie slovenskej ľudovej piesne, umelkyne, ktorá sa celý život hrdo hlásila k rodnému mestu.

V kinosále, kde sa podujatie konalo sme si naplno mohli vychutnať jej „zlato v hrdle“ i jej spomienky na jej životnú cestu, ktoré boli pretkané láskavým humorom. V tento deň si z rúk primátora I. Šašku prevzala titul: Čestná občianka mesta Tvrdošín.

Aktualizácia knižničného fondu

Z finančných prostriedkov poskytnutých Fondom na podporu umenia (1500 eur) a spolufinancovania mestom Tvrdošín (167 eur), mestská knižnica v Tvrdošine kúpila knihy pre svojich čitateľov a návštevníkov. Boli zastúpené všetky tematické skupiny: Náučná literatúra pre dospelých, deti a mládež, knihy na štúdium i populárno náučné.

Tiež krásna literatúra pre dospelých, deti a mládež. Môžete si požičať napríklad nové knihy o marketingu, zo psychológie, o výchove detí, životopisné romány, cudzojazyčnú konverzáciu (portugalčina, gréčtina), literatúru faktu, sprievodcu po strednom Slovensku, ba dokonca máme aj slovník, podľa ktorého sa naučíte rozumieť psm. Z krásnej literatúry pre

dospelých sú to historické romány, thrillery, detektívky, vojnové romány, dobrodružné, ale i zo súčasnosti, romantické pre ženy a podobne. Pre deti básničky, riekanky, rozprávky, úsmevné príbehy pre chlapcov aj dievčatá, i pre študujúcu mládež, knihy pre všetky vekové kategórie. Zoznam týchto nových kníh si môžete pozrieť i objednať v knižničnom onli-

ne katalógu. Prvá kniha začína názvom: „14-14 priateľstvo naprieč storočiami“ a posledná kniha: „Po čom píšťa školačikova dušička“. Spolu sme kúpili 162 kníh. Tešíme sa na návštevnosť všetkých čitateľov a veríme, že o nové knihy bude záujem.

u. fond na podporu umenia

Mikroprojekt bol ukončený

Propagácia kultúrneho a prírodného dedičstva nášho mesta bola naplnená v plnej miere.

Hoci našej poslednej aktivite mikroprojektu Na cyklisticko-turistickej trase Kościelisko - Witów - Oravice - Tvrdošín neprišlo počasie, napriek tomu sa uskutočnilo 27. augusta podujatie, ktoré naplnilo jeden z jeho hlavných cieľov: Zvýšenie informovanosti obyvateľov a návštevníkov o bohatom prírodnom a kultúrnom dedičstve nášho mesta a regiónu Orava.

Zástupcovia mesta, seniori aj mládež a zástupcovia Gminy Kościelisko sa 27. augusta stretli pred hotelom Limba. Odtiaľ ich kroky smerovali ku kultúrnym pamiatkam v centre mesta, ktoré si so záujmom prezreli. Zvýšená pozornosť bola venovaná tým, ktoré boli zrekonštruované z Programu cezhraničnej spolupráce Interreg

V-A Poľsko-Slovensko 2014-2020 z mikroprojektu s názvom Cestou záchranu sakrálnych pamiatok poľsko-slovenského pohraničia Gminy Kościelisko

a Mesta Tvrdošín. O ich záchrane vypovedá informačná tabuľa pri kostole Najsvätejšej Trojice. Tiež si prezreli novú

propagačnú tabuľu informujúcu o histórii mesta, kultúrnej trase a turisticko-cyklistických trasách v meste a jeho okolí. Účastníci potom navštívili dre-

vený gotický kostol Všetkých svätých a Galériu Márie Medveckej. V hoteli Limba vyvrcholil program prezentáciami o výsledkoch spolupráce nášho mesta a Gminy Kościelisko. Ústrednou bola prezentácia o novovytvorenej cyklisticko-turistickej trase, ktorá spája Javorový vrch s rozhľadňou nad Úplžňou, o vybudovaných oddychových zónach s altánkami a príslušenstvom a propagačných tabuliach umiestnených pri kostole Všetkých svätých, v centre mesta, vyrovnávacej nádrži, Galérii M. Medveckej, pútnickom mieste Skalka, pri rozhľadni nad

Úplžňou, na Javorovom vrchu a v Oraviciach. Prezentácia zahŕňala aj informácie o nových propagačných materiáloch – publikácii o prírodnom a kultúrnom dedičstve a samostatnej mape k tejto publikácii. V záujme širšej informovanosti bol účastníkom v krátkosti prezentovaný aj projekt Aktivna turistika – kľúč k rozvoju pohraničia, ktorý prebiehal súčasne s mikroprojektom. Veľký záujem získala aj prezentácia lektorky, pracovníčky Chránenej krajiny oblasti Horná Orava Ing. Zuzany Kertysovej, ktorá účastníkov blížšie zoznámila s prírodným dedičstvom Oravy.

Novovytvorenými produktmi cestovného ruchu založených na prírodnom a kultúrnom dedičstve regiónu sa zvýšila atraktivnosť tejto oblasti a nové turistické trasy nadväzujú na už existujúce trasy rozšírili možnosti alternatívneho trávenia voľného času. Mikroprojekt poukázal na skutočnosť, že turistické trasy nepoznájú hranice a len spoločná propagácia týchto trás a celá pohraničná turistická ponuka sa postupne stáva kľúčom k plánovaniu trvalo udržateľného hospodárskeho rozvoja celej poľsko-slovenskej hranice.

Školy v našom meste

Štvrtý september bol prvým dňom školského vyučovania v školskom roku 2021/2022 aj v našom meste. Symbolicky zazvonil školský zvonec pre 281 detí 2 materských škôl, z toho pre 95 predškolákov. Materská škola Medvedzie má 10 tried a 22 pedagogických zamestnancov, v Tvrdošine sú 4 triedy s 8 pedagogickými zamestnancami. Pri výchovno-vzdelávacej činnosti pomáhajú v MŠ aj 4 pedagogickí asistenti. Súkromnú materskú školu Slniečko navštevuje 87 detí, z toho 17 predškolákov.

V Základnej škole M. Medveckej zasadlo do školských lavíc 512 žiakov, z toho 48 žiakov prvého ročníka. V škole je 25 tried, z toho 5 tried pre 30 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V škole pracuje 38 učiteľov, 9 pedagogických asistentov, a tiež aj školský psychológ a špeciálni pedagógovia. Školský klub detí (ŠKD) navštevuje 107 žiakov.

Cirkevná ZŠ Š. Šmálika má 303 žiakov, z toho 45 prvákov. Pedagogickú činnosť tu vykonáva 25 pedagogických zamestnancov. Do ŠKD chodí 90 žiakov.

Bezplatné prípravné kurzy

Gymnázium Tvrdošín
spúšťa bezplatné prípravné kurzy
na prijímacie skúšky
do osemročného
aj štvorročného štúdiá.
Všetky informácie už teraz
nájdete na www.gymts.sk

Európsky deň jazykov

26. september je dňom kedy si pripomíname „Európsky deň jazykov“. Tento školský rok sme ho na ZŠ Márie Medveckej prežili vo veľkom štýle. Kabinet anglického jazyka si pre našich žiakov pripravil veľkolepú rozhlasovo - zábavnú show s názvom Tvoja krajina znie povedome. Žiaci hádali európsku krajinu na základe piesne, dobre sa pritom bavili a zároveň tiež súťažili o krásne hodnotné ceny. Rozhlasové vysielanie sme zahájili v pondelok 20. septembra a súťažili celý týždeň. O zábavu sa postarali naši moderátori z 8.B triedy Matej Bizoň a Katarína Juriňáková. Ceny si odniesli jednotlivci, ale aj najaktívnejšia trieda na škole.

Fiktívna firma

V septembri sme v ZŠ Márie Medveckej založili so žiakmi 9. B triedy fiktívnu akciovú spoločnosť s názvom SSKAL a.s., ktorej hlavnou úlohou je oboznámiť mladých ľudí so základmi podnikania a naučiť ich hospodáriť s peniazmi. Dievčatá -

Sára Kristofčáková, Sára Rýdziková, Kristína Bahnová, Alica Divinská a Lesia Podobová, sa najskôr naučili čo je to akciová spoločnosť a ako funguje, čo je to akcia, aké je základné imanie spoločnosti, aké sú orgány akciovej spoločnosti alebo tiež aké sú funkcie valného zhromaždenia, predstavenstva či dozornej rady. Na základe toho podrobne vypracovali svoj podnikateľský plán a začali s podnikaním. Takto na našej škole vznikol BUFET, kde si žiaci našej školy môžu trikrát do týždňa zakúpiť rôzne dobroty. Súčasne na škole fungujú aj ŽOLÍKY (kartičky), ktoré môžu žiaci predložiť učiteľovi ak sa zabudnú pripraviť na vyučovaciu hodinu a nechcú dostať zlú známku. Dievčatá spoločnosti SSKAL a.s. sú veľmi kreatívne a šikovné a zatiaľ sa im veľmi dobre darí. Držíme im palce aj do budúcnosti.

Mgr. Libuša Kutlíková

Verejnú základnú umeleckú školu navštevuje 374 žiakov. Štúdium sa realizuje vo výtvarnom a v hudobnom odbore v hre na klavír, husle, gitaru, akordeón, heligónku, sopránovú zobcovú a priečnu flautu a saxofón. Pedagógovia sa venujú nadaným žiakom aj na elokovaných pracoviskách v Liesku a Zuberci.

Súkromnú ZUŠ navštevuje 240 žiakov. Do centra voľného času sa prihlásilo 271 detí, žiakov a študentov, ktorí rozvíjajú svoje schopnosti a zručnosti v 25 záujmových útvaroch.

V týchto neľahkých časoch patrí úprimné poďakovanie všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom zabezpečujú fungovanie našich škôl a školských zariadení. Onedlho čakajú našich škôlakov vianočné prázdniny. Želáme všetkým deťom, žiakom, a tiež

Europe begins in Lampedusa

V dňoch od 30. septembra 03. novembra sa Mgr. Tarajová, Mgr. Kajanová a žiačka našej školy – Ema Gelčínská zúčastnili medzinárodnej konferencie Europe Begins in Lampedusa na síciskom ostrove Lampedusa v Stredozemnom mori, ktorá bola zameraná na budovanie povedomia o migrácii prostredníctvom vzdelávacích aktivít.

Počas pobytu sme sa zúčastnili workshopov pre učiteľov i žiakov vedených členmi medzinárodných organizácií, ktorí pracujú s migrantmi. Členovia organizácie UNHCR nás informovali o tom, z ktorých krajín prichádzajú migranti najčastejšie, kto sú ich prijímatelia a aké sú najčastejšie dôvody migrácie. Právnik a utečenec z Konga Mpanzu Bamenga nám ozrejmil právne pozadie žiadania o azyl v rôznych krajinách. Zdravotníci z organizácie Doctors without borders opísali, ako prebieha poskytovanie zdravotnej starostlivosti migrantom. Amnesty International si pripravila praktický workshop o činoch, ktoré vedú k diskriminácii a vzájomnej nenávisti.

Praktické workshopy boli sprevádzané večernými podujatiami – koncertmi, rozhovormi s členmi talianskej vlády a zástupcami pre migráciu z Európskeho parlamentu. Pozdraviť nás prišiel aj taliansky minister školstva.

Pravdepodobne najemotívnejším zážitkom bolo stretnutie s migrantmi, ktorí prežili potopenie lode pri ostrove v roku 2013, pri ktorom zahynulo takmer 400 ľudí. Zdieľali s nami svoje príbehy, pocity, ktoré prežívali počas plavby na mori, ale i svoje nádeje do budúcnosti. Svoju otvorenú náruč ukázali aj miestni obyvatelia, ktorí ochotne prijali zachránených ľudí do svojich príbytkov a dodnes ich berú ako svoju vlastnú rodinu. Týmto by sme sa chceli poďakovať aj našej partnerskej škole I.T.C.S.G. Masullo – Theti z Neapola, vďaka ktorej sme sa tejto mimoriadnej akcie mohli zúčastniť.

Mgr. Simona Tarajová, Mgr. Jana Kajanová, Ema Gelčínská

Aby naši prváci (aj iní žiaci) neplakali

Začiatok školského roka môže byť pre naše dieťa obdobím, kedy sú na neho kladené mimoriadne nároky: v spoločnosti spolužiakov, ale i iných detí a pedagógov sa má dieťa učiť žiť vo svete, kde sú dôležité priania a potreby iných vo väčšej miere, ako to bolo v materskej škole. Naše dieťa absolvuje rôzne kolektívne aktivity, pri ktorých objavuje výhody i nevýhody vzájomnej spolupráce. U mnohých detí, ako aj u dospelých, vzťahy s inými spôsobujú stres. V škole sa dieťa učí porovnávať s ostatnými spolužiakmi, všima si poznámky učiteľov a ostatných dospelých a uvedomuje si, aké sú jeho vlastné schopnosti i schopnosti druhých, a to v učení, športe a iných oblastiach. Často sa stretávame s tým, že v škole plačú aj nadané deti, ktoré sa rozumne dokážu postaviť k rôznym poznatkom. Takéto dieťa veľa vecí vie a potom nás prekvapí, že nevládne jednoduchú situáciu.

Predovšetkým vedzte, že ak vaše dieťa nechce chodiť do školy, nie ste v tom sami. Do školy odmieta chodiť 2 až 5 % detí. Samozrejme, niekedy majú deti skutočné dôvody obávať sa. Ak sú šikanované, bité, alebo ak je s nimi akýmkoľvek spôsobom zle zaobchádzané, je dôležité okamžite zasiahnuť. V prípade, že sa zlé zaobchádzanie viaže na prostredie školy je nevyhnutné kontaktovať školu a ujasniť si, že neprichádza do úvahy, aby bolo vaše dieťa v takejto ohrozennej pozícii. Škola má zadefinované v školskom poriadku ako k takýmto situáciám pristupovať. Máte možnosť kontaktovať aj odborníka - psychológa z centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ktorý môže vášmu dieťaťu pomôcť osvojiť si vhodné spôsoby správania ako sa v takejto situácii zachovať. Potrebujete tiež zistiť a pomenovať, čoho sa dieťa skutočne bojí a odmieta preto ísť do školy. Vystríhajte sa tomu, aby ste s vašim dieťaťom každé ráno bojovali o moc. Nejde o to, ako dostať dieťa do školy. Treba zistiť, čo je na príčine, že dieťa do školy nechce chodiť. Keď zistíte príčinu, potom môžete riešiť odmietavý postoj dieťaťa ku škole: 1. Ak sa sťažujú na svoj fyzický stav, vezmite ich k lekárovi. 2. Porozprávajte sa o probléme s výchovným poradcom a triednym učiteľom. 3. Zoberte dieťa k terapeutovi/psychológovi. 4. Nenechávajte dieťa doma.

Ak dieťa odmieta chodiť do školy, je to pomerne vážny problém. Čím dlhšie je dieťa mimo školy, o to ťažšie preň bude vrátiť sa späť a „naskočiť na rozbehnutý vlak“. Pri vašich otázkach a problémoch týkajúcich sa psychiky vašich detí sme tu pre vás my, odborní zamestnanci – psychológovia, špeciálni pedagógovia a sociálni pedagógovia. Ak by ste potrebovali pomoc v niektorej zo spomínaných oblastí, neváhajte kontaktovať naše Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Tvrdošine, v Medvedzí (budova UPSVaR, 7. posch.), príp. nás kontaktujte prostredníctvom nášho webu www.centrumtvrdošin.sk. Sme tu pre vás a vaše deti.

Mgr. Páneková Margita
CPPPaP Tvrdošín

všetkým zamestnancom našich škôl a školských zariadení pokojné a v zdraví prežiť sviatky a aby v budúcom kalendárnom roku mohli v pokojnej atmosfére pokračovať v pedagogickej i nepedagogickej činnosti na svojich pracoviskách.

Európa v škole

Od začiatku školského roka 2021/2022 už ubehli 3 mesiace. ZŠ Štefana Šmálika hneď od začiatku aktívne pracovala na rôznych projektoch a aktivitách od školskej komunity po medzinárodné projekty štátov Európy a Turecka. V októbri bola škola hositeľom učiteľov a žiakov v dvoch projektoch programu Erasmus+. V prvom týždni školu navštívilo 15 učiteľov z piatich štátov a o týždeň neskôr to bolo 8 učiteľov 24 žiakov zo štyroch krajín. V týždňových programoch sme s našimi partnermi pracovali na úlohách projektu ale aj spoznávali mesto Tvrdošín, jeho okolie ako aj celú Oravu. V obidvoch turnusoch sme navštívili aj MÚ v Tvrdošine, kde boli naši hostia prijatí primátorom mesta Ing. Ivanom Šaškom. Orava poskytla neskuutočné zážitky pre našich hostí, ktorí v závere hodnotili jednak vysokú úroveň organizácie práce v projekte, ako aj nádheru našej prírody a pamiatok. Už počas týchto aktivít nás zastihla dobrá správa, že sme získali ďalší grant v projekte Erasmus+. To všetko sa podarilo uskutočniť pod vedením pani učiteľky Kormaňákovovej a kolegyň z „erasmáckeho tímu“.

Ďalší medzinárodný projekt, v ktorom sme už dlhé obdobie úspešní je e-Twinning. Skvelá správa nás potešila koncom októbra, keď sme sa dozvedeli, že projekt našej pani učiteľky Šotésovej obsadil 2. miesto v rámci Slovenska, a tak sa naši žiaci z 3. A triedy tešia z krásneho úspechu. Okrem tohto projektu máme v škole rozbehnutý ďalší s českým partnerom pod vedením pani zástupkyne B. Marasovej.

Ekoalarm

V školskom roku 2021/2022 sa ZŠ M. Medveckej zapojila do projektu Ekoalarm, ktorého cieľom je zavedenie systému zberu triedeného odpadu na slovenských základných a stredných školách. Získali sme tak nádoby na trojzložkový triedený zber. Modrú na papier, žltú na plasty a hnedú na zmesový odpad. Už samotné nádoby, ktoré sú vyrobené na Slovensku, sú z druhotných surovín – zozbieraných zubných kefiek. Nádoby boli umiestnené v tridsiatich triedach a učebniach.

Okrem získaných nádob sme boli vybraní do mentoringového programu. Na škole vznikla akčná skupina pozostávajúca zo žiakov siedmeho a ôsmeho ročníka, ktorí absolvovali tri vzdelávacie moduly. Po každom module si pripravili praktické vzdelávacie aktivity, ktorými v rámci rovesníckeho vzdelávania budú informovať svojich spolužiakov o tom, ako vznikajú odpady, čo sa s nimi deje potom, ako skončia v smetných košoch, ako efektívne nakladať s odpadmi, minimalizovať ich vznik a podobne. Najbližšie rovesnícke vzdelávanie ich čaká už v decembri.

Žiaci ôsmeho ročníka pripravujú dotazník pre žiakov, učiteľov a rodičov, zameraný na zistenie povedomia o separácii odpadov. V priebehu roka budú realizovať aj rozhovory s pracovníkmi školy o danej téme. Projekt je financovaný z Európskeho kohézneho fondu a je realizovaný občianskym združením Živica a Nadáciou Ekopolis.

Mgr. Simona Tarajová

Kyberšikana

Základná škola Márie Medveckej sa už niekoľko rokov jasne hlási k vízií: Sme škola, kde sa prejavy šikany netolerujú. Vedenie, učitelia školy v spolupráci s výchovným poradcom, koordinátorom prevencie a kolegami - odbornými zamestnancami aktívne uskutočňujeme kroky vedúce k tomu, aby sme šikane na našej škole predchádzali.

V prvom kroku sme ako učitelia absolvovali vzdelávanie v tejto téme pod vedením odbornej lektorky Ing. Zužany Šutej. Kým si žiaci užívali jesenné prázdniny, my ostatní sme skúmali, čo vlastne znamená kyberšikana, aké formy môže mať a čo vlastne vedie dieťa k tomu, aby začalo druhého šikanovať, resp. čo bráni dieťaťu, aby sa dokázalo adekvátne proti agresorovi brániť. Prínosné bolo i predstavenie najnovšej legislatívy, ktorú možno aplikovať na agresorov šikanujúcich v online prostredí. Veľkú časť spoločného času sme venovali aj tomu, čo môžeme my - učitelia a odborní zamestnanci spraviť pre elimináciu kyberšikany u detí, s ktorými pracujeme.

Niekoľko týždňov na to absolvovali vzdelávanie o kyberšikane i naši žiaci. Vzhľadom k nepriaznivej pandemickej situácii mohla lektorka aspoň

online formou „navštíviť“ takmer všetky naše triedy. Veku primeranou formou a jazykom, ktorému deti rozumeli, lektorka žiakom priblížila tému kyberšikany, na čo si dávať pozor v online prostredí a ponúkla konkrétne spôsoby, ako sa zachovať, ak ku kyberšikane dôjde. Mnohých žiakov prekvapil trestno-právny rozmer situácií, ktoré pokladali za nevinné (napr. keď odomknú druhému mobil a prezerať si jeho fotky, alebo čety).

Veríme, že aj vďaka týmto vzdelávacím aktivitám sa naši žiaci budú vedieť zodpovednejšie správať v online prostredí, uvedomia si, že všetky ich aktivity v tomto priestore zanechávajú digitálnu stopu a aj vo virtuálnom svete neprestávajú niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia. Zároveň dúfame, že včas rozpoznajú varovné signály, keď sa k nim bude niekto správať nesprávne a ohrozujúco a vyhľadajú pomoc. Kyberšikana a zodpovedné správanie v online prostredí sú nepochybne témy, ktorým je potrebné venovať ďalšiu pozornosť. Ako učitelia a vychovávateľia však cítime zodpovednosť v spolupráci s rodičmi aj v tomto smere našich žiakov sprevádzať a formovať.

Mgr. Veronika Záškarová

Mesto Turdošín

Cez mesto viedla najstaršia cesta spájajúca Balkán a Pobaltie, už začiatkom druhého tisícročia tu pravdepodobne bola colná stanica. Významným medzníkom pre Turdošín bol rok 1369, kedy mu kráľ Ľudovít I. udelil výsady kráľovského mesta. V druhej polovici 20. storočia sa jeho mestskými časťami stali obce Medvedzie a Krásna Hôrka, začiatkom 21. storočia aj Oravice.

História

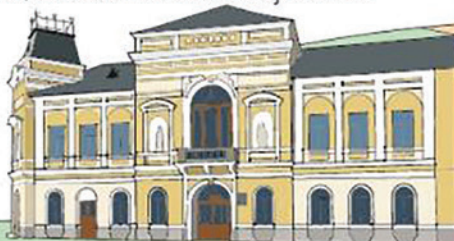

Mestský úrad

Najkrajšou a najzachovalejšou pamiatkou z druhej polovice 19. storočia je mestský dom. Dnes je sídlom samosprávy.

Drevený kostolík

Drevený gotický Kostol Všetkých svätých je zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Zvonica

Mestskej časti Krásna Hôrka dominuje kaplnka z roku 1778, ktorá dnes tvorí podnož pre mohutnú polygonálnu trojpodlažnú vežu zvonice.

Amfiteáter

V centre mestskej časti Oravice sa ľudia stretávajú pri rôznych kultúrnych a iných akciách. Každoročne sa tu konajú aj odpustové slávnosti na sv. Annu, ktorej je zasvätený kostolík v blízkosti amfiteátra.

Juráňova dolina

Kaňon s vodou vymletými vyhlbeniami na dne a malými vodopádmi, cez ktorý vedie chodník s mnohými lavičkami. Také je ústie Juráňovej doliny, národnej prírodnej rezervácie v Oraviciach.

NÁJDI 5 ZVIERATIEK V SKALE

Pútnické miesto Skalka

Otvor v skale Skalka nad Medvedzím dal na kaplnku vytesať vtedajší richtár okolo roku 1870, neskôr sa kaplnka stala pútnickým miestom. Areál bol začiatkom tohto storočia dobudovaný o ďalšie sakrálné prvky a tak je dnes vyhľadávaným miestom nielen modlitieb, ale aj relaxu.

Mestská plaváreň

Jediná krytá plaváreň na Hornej Orave má okrem bazéna s piatimi 25 metrov dlhými plaveckými dráhami aj wellness, sauny a iné relaxačné prvky.

Termálne kúpalisko

V rekreačnej oblasti Oravice, vzdalenej od Turdošína 23 kilometrov, je jediný zdroj prírodnej geotermálnej vody na Orave. Sírano-vápenato-horečnatá voda s vysokým obsahom železa o teplote 34° až 38° Celsia naplňa dva nekryté bazény. Ľudia si tam chodia oddýchnuť.

Zvyky a symboly Vianoc

Vianočné obdobie sa podľa našich predkov začína už mesiac pred Štedrým dňom, keď sa postupne rozhoria štyri sviečky na adventnom venci.

Advent

Na Slovensku sa na Vianoce, sviatky narodenia Ježiša Krista, pripravujeme už štyri týždne dopredu. Počas tohto obdobia nazývaného Advent, ktoré nám v sebe nesie posolstvo očakávania príchodu malého Ježiška, ľudia chodia do kostola, kupujú či pripravujú darčeky pre svojich blízkych, ozdobujú si svoje príbytky dekoráciami. Svoje nezastupiteľné miesto má adventný veniec, častokrát z čecíny, ktorý je ozdobený štyrmi sviečkami zodpovedajúcimi počtu adventných dní. Umocňuje vianočnú atmosféru v období pred Štedrým dňom, či už je umiestnený v byte na stole alebo zavesený na dverách. Je znamením nádeje a holdom tomu, ktorý prichádza.

Mikuláš

Sviatok sv. Mikuláša (6. decembra) majú radi najmä deti, ktoré počítajú dni a noci, kedy od neho do svojich vyleštených čižmičiek dostanú množstvo sladkých darčiek.

Tie si však musia pripraviť už v podvečer predchádzajúceho dňa a dať si ich vyčistené do obloka, aby si v nich ráno našli očakávané dobroty či iné milé prekvapenie.

Stridžie dni

13. december je ďalším zaujímavým dňom v predvianočnom období. Sviatok Lucie patrí do série tzv. stridžích dní, ktoré predchádzajú Vianociam. Trvali od Kataríny (25. novembra) do Tomáša (21. decembra), Barboru (4. decembra), Mikuláša (6. decembra) a Luciu (13. decembra). Ľudia verili, že v tento deň môžu strigy aj uvidieť. Podľa najznámejšej ľubostnej veštby si na Luciu dievčatá pripravili trinásť listočkov. Na dvanásť z nich napísali rôzne mužské mená, pričom posledný trinásť zostal prázdny. Listočky poskrúcali a postupne, počas nasledujúcich dní ich po jednom zničili (pálili). Predposledný listok spálili na Štedrý deň ráno, a posledný otvorili večer. Meno, ktoré na ňom bolo napísané, malo byť menom budúceho manžela. Ak zostal posledný listok prázdny, budúci rok sa dievčina ešte vydať nemala.

Štedrý deň

24. decembra, na Štedrý deň, začíname sláviť Vianoce. U nás sa tento deň nazýva aj "vilija" alebo "vigilija", odvodený od latinského "vigilia", čo znamená predvečer sviatku. Najväčším sviatkom Vianoc je 1. sviatok vianočný (25. decembra) – deň Kristovho narodenia, i keď história nevie presne určiť, kedy sa naozaj narodil. Na Štedrý deň sa zvykne držať pôst, ktorý končí východom prvej hviezdy. Deťom sa vravelo, že ak vydržia do večere nič nejst, uvidia zlatú hviezdu alebo zlaté prasliatko. Spravidla však na bohato prestretom štedrovečernom stole nesmie chýbať chlieb, cesnak, med, oblátky, kapustnica, ryba, zemiakový šalát, opekance (pupáky, bobaľky), koláče, ovocie. Po večeri sa spievajú koledy, rozbaľujú vianočné darčeky, na ktoré sa nielen deti veľmi tešia. Mnoho ľudí sa zúčastňuje polnočnej omše, aby oslávili narodenie Ježiša Krista a zaspievali si najkrajšiu vianočnú pieseň „Tichá noc, svätá noc“. 25. decembra a 26. decembra rodiny často zostávajú spolu, idú do kostola alebo navštevujú svojich príbuzných a priateľov.

Koniec roka je vždy časom na bilancovanie, hodnotenie, pripomenutie sa. Snažíme sa prihovárať k vám počas celého roka, preto tentokrát využijeme priestor tvrdošinských novín na zdieľanie udalostí posledných mesiacov, možno týždňov. Veľa nám dali, veľa nás naučili.

V rámci projektu Inoškola gymnázium Turdošín ako jedna zo šiestich víťazných a odmenených škôl Slovenska získalo ročnú bezplatnú licenciu k medzinárodnému programu Accelium. Accelium spája výhody micro-learningu a koučingu, realizuje svoju víziu založenú na myšlienke v z d e l á v a n i a prostredníctvom herných algoritmov. V našich zemepisných šírkach je Gymnázium Turdošín jedinou školou, ktorá časť svojho vzdelávania smeruje aj pomocou tohto programu. Veľmi na ňom oceňujeme ponuku účinných stratégií a metód riešenia komplexných problémov z reálneho prostredia.

Súčasťou projektu bola konferencia s účasťou kolegov z okolitých škôl. Predstavili sme iné, možno celkom nové formy vzdelávania, interaktívne a aj pri Šálke diskusie s Mgr. Jurajom Hipšom - na tému „Zaspalo naše školstvo dobru.“

Inoškola je nielen projekt, ale aj smerovanie, vízia. Tá

naša, okrem kvalitného vzdelávania so vzdelávacími nástrojmi modernej komunitnej školy, dlhodobou realizuje medzinárodné programy. A dá sa nám aj v časoch, ktoré vôbec nie sú priaznivé, preto o to náročnejšie. S programom Erasmus+ sme ešte v roku 2019 začali pracovať na projekte Nationality and identity, spolu s krajinami, s ktorými sme mali veľa spoločného už v dávnej minulosti a aj v súčasnosti zdieľame v mnohých oblastiach rovnaké smerovanie: Česko, Maďarsko a Ne-

mecko. Napriek pandemickej situácii sme v rámci projektu urobili online mobilitu, v septembri 2021 sme využili uvoľnené opatrenia a uskutočnili týždňové spoločné stretnutie študentov a pedagógov v Maďarsku. Ďalšou aktivitou je vo februári 2022 vycestovanie do Čiech. Projekty sú pre študentov veľmi zaujímavé aj preto, lebo sú úplne zdarma, veľa sa v nich cestuje a veľa naučí.

Gymnázium Turdošín ponúka aj inú alternatívu - spoluprácu s AFS, dobrovoľníckou organizáciou, ktorá sa zaoberá výmennými pobytmi študentov z celého sveta. Žiaci môžu cestovať do vysnívaných des-

tinácií na študijný pobyt alebo si môžu „vziať svet k sebe domov“ a hosťovať zahraničného študenta. V tomto školskom roku hosťuje žiačka našej školy študentku zo Španielska. Od roku 2013 sme v dvojročných intervaloch uskutočnili niekoľko triednych výmen (Taliansko/ Rimini, Taliansko/ Rím, Taliansko/ Miláno, Turecko/ Izmir). Plánovaná výmena na rok 2022 (marec) je Španielsko/Barcelona. Aby sme deti neustále motivovali, projekty sú paralelne vedené aj v priestore Etwinningu.

Veľmi sme hrdí na celkom iné zameranie projektu Erasmus+ Zimné športy a aktívny životný štýl s Českom, Litvou a Fínskom, do ktorého je zapojená škola a športové kluby. Pracovným jazykom je angličtina, žiaci si budú môcť vyskúšať netradičné zimné

športy (v Českej republike klu-ski, bigfoot, v Litve zimný rybolov, lyžiarsky orientačný beh, kiting na snehu, na Slovensku snežnice, fat bike, snowscoot, vo Fínsku arktické plávanie, kick sled, chôdzu/lyžovanie/korčuľovanie na prírodnom ľade zamrznutého mora). A to bude veľká paráda.

Vieme, že je potrebné hľadať, hľadať sa, motivovať, motivovať sa, veriť, veriť si. Dnes, zajtra, stále...v čase-nečase, keď je dobre i menej dobre. Ďakujeme za podporu, dôveru, za možnosť vzdelávať deti. Prajeme záračný adventný čas, pokoj a pohodu Vianoc.

Gymnázium Turdošín

Mäkučká domáca vianočka

Ponúkame Vám recept na chutnú, vláčnu, mäkučku a nadýchanú vianočku. Môžete si ju potom natrieť ešte s maslom a medom a zjesť ku rannej šálke čaju alebo kávy.

Suroviny: 600 g hla. múka, 1 bal. vanilkový cukor, 120 g krup. cukor, 200 ml mlieko, 1/2 kocka

droždie, 2 ks vajcia, 120 g maslo, 1 lyžička soli, podľa chuti citrónová kôra, na potretie vajce, na posypanie mandle.

Postup prípravy: Jednoduché cesto, ktoré pripravíme zmiešaním všetkých surovín (môžete pridať aj hrozienka namočené do rumu alebo do mlieka) a spracuo-

jeme. Cesto kysne 1 a 1/2 hodiny, potom treba vianočku umotať a nechať ďalších cca 40 min. kysnúť. Potom pomazať vajčkom a posypať mandľami. Pečieme cca 45 min pri 180 C. Umotat vianočku môžeme z troch alebo štyroch pruhov.

Prajeme vám dobrú chuť!

Narodili sa

JÚN

Michal Konkuš
Liliana Mlynáriková
Oliver Gažura
Diana Joniak
Eliška Majerová
Sofia Pipišková
Viliam Pipiška

SEPTEMBER

Layla Habovská
Jakub Štelina
Tamara Štečková
Michael Hudec
Aneta Balušíková

JÚL

Benjamin Michalica
Jakub Taraj
Zara Miškovčíková
Timotej Domiňák
Martin Karas
Miloslav Kubás
Andrea Ondrejáková
Marek Medvecký

OKTÓBER

Jaroslav Jackulík
Patrik Ondřík
Marko Hlaváč
Natália Bažiková
Jakub Furdek

NOVEMBER

Matej Čuchor
Marko Litviak
Nela Juriňáková
Eliška Pňáčková
Alex Korčuška
Gréta Betuštiaková
Agáta Drobková

AUGUST

Timea Smoleňová
Alex Žuffa
Martina Matušiková
Malvína Jarošová
Alica Lucká

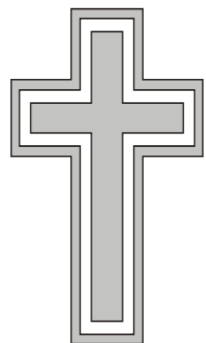
Ďobáše

19. 6. Klaudia Jantolová – Filip Medvecký
19. 6. Petra Franečková – Ing. Martin Vitovský
25. 6. Olha Mykolajivna Yuzefovych – Martin Holaza
26. 6. Dominika Lucká – Lukáš Kozák
26. 6. Michaela Pekárová – Šimon Chromek
26. 6. Lenka Dulíková – Martin Hrotek
26. 6. Tereza Altmanová – Michal Hrkel'
26. 6. Kristína Dedinská – Lukáš Zeludek
3. 7. Mgr. Michaela Brčáková – Jaroslav Jurčí
8. 7. Ivana Krasulová – Bc. Matej Štefák
10. 7. Eva Ferencíková – Jakub Kuloštiak
10. 7. Jana Kulakovská – Mgr. art. Jaroslav Hell
16. 7. Mgr. Erika Vraštiaková – Ľuboš Kurajda
17. 7. Bc. Marián Matejka – Žofia Medvecká
17. 7. Veronika Lučivňáková – Maroš Skurčák
17. 7. Martina Flonteková – Ing. Pavol Medvecký
24. 7. Rebeka Baračková – Roman Paldia
24. 7. Tatiana Žáková – Vladimír Ďurík
24. 7. Lenka Ciblíková – Ján Turčina
24. 7. Lucia Regulová – Andrej Ferencík
27. 7. Ivana Tomagová – Jakub Kanderka
31. 7. Kristína Spišiaková – Michal Ondrek
7. 8. Michaela Vojtečková – Michal Matejka
7. 8. Lenka Bebejová – Peter Fulajtár
7. 8. Kristína Ondříková – Martin Drndáš
14. 8. Mgr. Kristína Kyselová – Mgr. Matúš Kočíšek
21. 8. Katarína Košťuriaková – Tomáš Duda
28. 8. Katarína Beňová – Pavel Mikeš
28. 8. Miroslava Perichtová – Peter Klimek
4. 9. Monika Bartošová – Michal Bakoš
11. 9. Lucia Zbojová – Roman Lepáček
11. 9. Ing. Beáta Dolníková – Mgr. Jaroslav Gondáš PhD.
14. 9. Denisa Zemličková – Jozef Lišiak
14. 9. Ing. Martina Kubášová – Ing. Martin Fodora
17. 9. Petra Fábryová – Matúš Gerát
18. 9. Sára Chylová – Michal Gelčínský
18. 9. Erika Šálková – Ľubomír Píkna
25. 9. Lucia Ščipová – Matúš Ondrašák
2. 10. Renáta Margeťáková – Jozef Vloch
16. 10. Ivana Blažeková – Miroslav Surovčík
30. 10. Mgr. Lenka Sáteková PhD. – Ing. Marek Šturek
20. 11. Zuzana Štubendeková – Dávid Hajdúk
25. 11. Daša Brnová – Martin Korčuška
26. 11. Silvia Verníčková – Juraj Václav

Odišli z našich radov

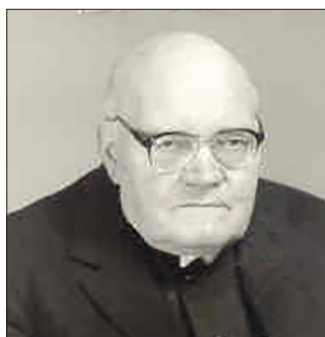
22. 6. Ing. Ivan Ursíny 83-ročný
24. 6. Mária Smutná 69-ročná
27. 6. Štefánia Mališková 73-ročná
1. 7. Milan Janák 67-ročný
30. 7. Mária Monika Ulrichová 86-ročná
15. 8. Ing. Branislav Holárek 86-ročný
23. 8. Ján Orčo 88-ročný
25. 8. Anna Vavrečanová 77-ročná
2. 9. Eduard Ballek 77-ročný
4. 9. Ján Oravec 57-ročný
5. 9. Róbert Konkol' 55-ročný
8. 9. Ján Arvay, 43-ročný
11. 9. Valéria Lajmonová 77-ročná
14. 9. Milan Čuchor 71-ročný
24. 9. Anna Balleková 73-ročná
26. 9. Anna Brnová 91-ročná
27. 9. Jozef Krššák 74-ročný
28. 9. Ing. Jozef Spišiak 64-ročný
29. 9. Jozef Kovalík 62-ročný
29. 9. Matilda Majchrová 76-ročná
29. 9. Mária Pafčová 66-ročná
29. 9. František Belvončík 81-ročný
10. 10. Pavol Pánik 75-ročný
12. 10. Helena Jarinová 86-ročná
12. 10. Antónia Medvecká 91-ročná
29. 10. Mária Bencová 67-ročná
6. 11. Žofia Kudlačáková 94-ročná
6. 11. Mária Matušiková 70-ročná

Spomienka

Dňa 22. decembra si budeme pripomínať 15. výročie od úmrtia nášho milovaného manžela, otca a dedka **Miroslava Adamíka** z Medvedzdia. S láskou a úctou spomínajú manželka a dcéry s rodinami.

Spomienka na Štefana Šmálika

Významná osobnosť – kňaz, pán profesor Štefan Šmálik ukončil svoju životnú púť 21. decembra 1991 vo veku 83 rokov. V tomto roku si pripomínáme 30. výročie jeho smrti.

Bol to človek s úžasnou pamäťou, tvorivým duchom, jazykovými a historickými

znalosťami, ale najmä výnimočným zanietením pre región a mesto Tvrdošín, v ktorom pôsobil. Mal nekonečnú úctivú toleranciu voči ľuďom s, s ktorými sa stýkal. Predovšetkým pre Tvrdošín ale aj celú Oravu to bola nenahraditeľná strata. Bolo ťažké predpokladať, že sa ešte niekedy narodí človek s podobnými vlastnosťami a takým širokým dosahom svojho pôsobenia, mnohými uznávaný ako historik, ktorý zbieral poznatky o našom meste, ale aj o mnohých oravských obciach a mestách. Tvrdošín mu veľmi prirástol k srdcu, a tak zbieral informácie a vyhľadával ich pramene, aby ich neskôr použil v „Medailónikoch z dejín Tvrdošína“, ktoré boli základ-

ným materiálom k regionálnej výchove základných a stredných škôl v rámci vyučovania dejepisu. Na počesť pamiatky Štefana Šmálika je pomenovaná cirkevná škola v Tvrdošíne.

Štefan Šmálik sa narodil 17. decembra 1908 v Šuňave (okres Poprad), zomrel v O. B. Potoku. Pochovaný je v Tvrdošíne. Pochádzal z roľníckej rodiny. Gymnázium navštevoval v Levoči, Spišskej Novej Vsi, tri roky bol v Dijone vo Francúzsku (1926-29). Potom nastúpil do kňazského seminára v Spišskej Kapitule a biskup Ján Vojaššák ho vysvätil na kňaza 8.1.1934. Kaplánom bol v Tvrdošíne (1934-37), Liptovskom Mikuláši (1937-38) a farárom v Hybiach (1938-46). V roku 1946 sa stal stredoškolským profesorom náboženstva na štátnom gymnáziu v Bratislave.

Biskup Ján Vojaššák ho určil pre službu vtedajšej Trnavskej apoštolskej administratúry. V roku 1950 musel vyučovanie na gymnáziu opustiť a v roku 1951 bol uväznený. Bez súdu ho vo väzení držali až do roku 1954, kedy bol odsúdený za „špionáž pre Vatikán“ na 14 rokov väzenia. Spolu s vyšetrovacou vlazbou si odsedel vo väzení 11 rokov. V roku 1962 dostal amnestiu a začal pracovať ako robotník v Spišskej Novej Vsi. V roku 1965 nastúpil do pastorácie ako kaplán v Spišskom Podhradí. V roku 1967-71 bol správcom farnosti v Liptovskom Trnenci a v roku 1971 ho kapitulný vikár ThDr. Jozef Ligoš, rodák z Chlebníc, poslal za správcu farnosti do Tvrdošína. Jeho poslednou pastoračnou stanicou bol v rokoch 1983-91 Oravský Biely Potok, kde zomrel.

Pre všetkých v nebi

Začiatok novembra je u nás spájaný so spomienkami na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Pripomenuli sme si Svätok všetkých svätých a Pamiatku zosnulých. Svoju úctu a to, že nám chýbajú, prejavujeme modlitbou za ich duše. Tých, ktorých sme už stratili a pozerajú sa na nás z neba, vnímajú nielen dospelí, ale aj deti. Spolu s rodičmi si vymaľovali svojich anjelov, prilepili na okno a zapálili plamienok sviečky pre všetkých tých, ktorí od nás odišli do neba, ale stále žijú v našich srdciach. Preto prvé novembrové dni v rozsvietených oknách našich domov zdobené anjeli boli odkazom tam hore.

Dobroty zo sliviek

V nedeľu 22. augusta privítalo Trojičné námestie v Tvrdošíne takmer 800 účastníkov Slivkového festivalu, ktorý organizovalo OZ Misia mladých. Privítali ich domáci remeselníci, predajcovia z dvora a hudobné vystúpenie známej oravskej speváčky Janky Glovaťákovéj a folklórneho súboru Vršanská muzika z Terchovej. Na deti čakala tombola, súťaže a tvorivé aktivity. Účastníci ochutnávali zdravé tradičné aj netradičné dobroty zo sliviek.

Farebné dni

Počas celého školského roka budú na našej škole vyhlásené súťažné Farebné dni.

Jeden deň v mesiaci bude vyhlásený konkrétny deň a farba, v ktorej prídu do školy nielen žiaci, ale i učitelia. Jednotlivé triedy budú získavať v priebehu roka body a trieda s najvyšším počtom bodov bude na záver školského roka za svoju farebnú aktivitu odmenená!

Eva Kušnierová Eva, koordinátor ŠPZ

Súťaž o najkrajšiu tekvičku

Mesto Tvrdošín a Centrum voľného času organizovalo súťaž O najkrajšiu tekvičku.

Do súťaže sa zapojili deti z materských a základných škôl, školských klubov, kolektívov, ale aj jednotlivci. Vyrezané tekvičky zdobené ľubovoľnou technikou boli vystavené 28. októbra na Trojičnom námestí. O titul Najkrajšia tekvička bojovalo 21 súťažiacich. Všetky tekvice boli zaujímavé, originálne a krásne. O víťazoch sa rozhodlo vo verejnom hlasovaní priamo na mieste: 1. miesto MŠ Medvedzie, trieda Sniečko; 2. miesto ZŠ Štefana Šmálika, trieda 7.B;

3. miesto Vaneska a Vivien Žuffové. Výhercom srdečne gratulujeme, všetkým zúčastneným ďakujeme a tešíme sa na budúci rok.

Zamestnajte sa v Kauflande

Maloobchodná sieť začiatkom budúceho roka otvorí svoju prvú predajňu aj na hornej Orave, v Tvrdošíne. Nových kolegov však hľadá už teraz. S prácou Kaufland každý uchádzač získa garantovaný nárast mzdy počas nasledujúcich rokov a stabil-

né pracovné miesto u TOP zamestnávateľa. Ponúka priestor pre špecializáciu aj osobnostný rozvoj každému, kto má záujem rásť. Všetky aktuálne voľné pozície, vrátane novej predajne v Tvrdošíne, nájdete na stránke kariera.kaufland.sk.

Platinová svadba

To nie je rozprávka, ale skutočnosť. 11. novembra 2021 sa dožili 70. výročia sobáša manželia Anton a Mária Golboňovci z Krásnej Hôrky.

Manželia spoločne vychovali štyri deti, majú 10 vnúčat a 19 pravnúčat. Dvadsať jubilejných je už na ceste. Po zdravotnej stránke sa cítia primerane svojmu veku. Zvládli si zatancovať aj na svadbe svojho vnuka v Prahe. Pre pandémiu sa veľká oslava nekonala. Prajeme im krásny spoločný čas, ktorý ešte majú pred sebou.

Vstup do sezóny nebol jednoduchý

Po veľmi dlhej prestávke spojenej s pandémiou sa i napriek tomu podarilo odštartovať novú sezónu. Od začiatku sme sa potýkali s absenciou kľúčových hráčov a nedokázali sme nastúpiť v plnej sile.

Prvé zápasy sme odohrali na súperových palubovkách, kde sme museli dodržiavať prísne pandemické opatrenia. Hoci sme odohrali veľmi dobré úvodné zápasy, nedokázali sme ich doviesť do víťazného konca. Nielen oklieštená zostava, ale i odchod skúsených hráčov sa podpísal pod naše výkony. Káder sa značne omladil, a hlavne vymenil. Do našich radov pribudlo niekoľko nových hráčov, ktoré potrebujú čas a priestor,

aby začali podávať stabilné výsledky. Prvé body sme si zapísali až na pôde bratislavského Hurikánu. Následne na to v

veľmi náročná. Vyhliadky do budúcnosti nenasvedčujú zlepšenie, čo je frustrujúce. Bude veľmi náročné dostať sa do

televíznom zápase sme „vybuchli“ a odniesli trpkú prehru. Táto pandemická situácia nepraje nielen nám, ale športu celkovo. V súčasnosti sme museli prerušiť tréningový proces, a tiež súťaž. Situácia, v akej sa teraz nachádzame je neprehľadná a pre ďalšie fungovanie

toho, na čo sme boli v minulosti zvyknutí. Ak štát nezakročí a nepomôže športu, všeobecne bude to mať nepriaznivý dopad a veľmi veľa klubov pravdepodobne zanikne. Čo je ale najhoršie, doplatí na to celá spoločnosť. Ostáva nám dúfať, že to zvládneme.

Veľký sen vrátiť 2. ligu žiakov do Tvrdošína

Amatérsky futbal sa uložil na dlhý zimný spánok. Futbalová jeseň je za nami a korona opatrenia sa stále predlžujú, čiže to nevyzerá, že by sa futbal vrátil v najbližších mesiacoch aspoň do priestorov športových hál alebo telocviční. No nejdeme tu polemizovať čo bude, ale spomenúť na to čo bolo. Starší žiaci Tvrdošína majú za sebou „spanilú“ jazdu jesennou časťou 3. ligy starších žiakov, keď neprehrali z 12. súťažných kôl na jeseň ani jedno a všetko vyhrali. Ale poďme pekne po poriadku. Na začiatku novej sezóny prišiel k starším žiakom tréner Jakub Betuštiak a začal svoj

im hráčom vstúpiť svoju filozofiu a štýl hry, ktorý by chcel s nimi hrať. Postupnými krokmi, víťazným turnajom v Diviakoch a doplnením kádra sa mužstvo starších žiakov začalo baviť hrou a svojich súperov valcovať. Skóre 100 strelených gólov a iba 3 inkasované v 12 zápasoch je toho dôkazom a prvé miesto po jeseni v tabuľke nie je náhoda. Treba však absolvovať kvalitnú zimnú prípravu a na jar zopakovať výsledky z jesene. „*Mojim veľkým snom je, aby sa v Tvrdošíne opäť hrala 2. žiacka liga. Spolu s trénermi Jakubom Betuštiakom a Matúšom Gregorcom*

robíme všetko preto, aby sa to konečne podarilo. Ďakujeme po jeseni všetkým za podporu, najmä vedeniu mesta Tvrdošína, všetkým trénerom, rodičom a fanúšikom,“ povedal nám prezident ŠK Tvrdošín Peter Machunka. Systematická práca a výchova hráčov od útleho veku v ŠK Tvrdošín sa naplno prejavuje. Veď príprava ovládla svoju skupinu a sú na 1. mieste, mladší žiaci sú na 1. mieste vo svojej tabuľke, spomínaní starší žiaci sú na 1. mieste a dorastenci sú po jeseni na 2. mieste vo svojej lige. Dúfame, že to tak bude pokračovať a vyrastie nám tu nový Hamšík alebo Škrteľ.

Mestský šachový klub Tvrdošín

V súťažnom ročníku 2021/22 Mestský šachový klub hrá 4. ligu sk. C12, čo je súťaž medzi družstvami Oravy a Liptova. Minulý ročník 2020/21 sa z dôvodu korona krízy celý zrušil. Rozlosovanie tohto ročníka prebehlo s tým, že sa bude hrať podľa pandemických opatrení. Prvé kolo sa odohralo v režime OTP (očkovanie, testovanie a prekonanie). V tomto kole (10.10) MŠK Tvrdošín A cestoval do Dolného Kubína, a to do ŠK Bziny B kde

vyhral: ŠK Bziny B – MŠK Tvrdošín A 1,5:6,5. Na zápas sme nastúpili v najsilnejšej zostave, čiže prvá osmička. Z toho sme boli 7 zaočkovaní a jeden testovaný. S týmto súperom je to vždy derby zápas, v ktorom bol na tom lepšie D. Kubín. Teraz sme nad ním vyhrali 6,5:1,5., každý z nás na tento zápas nastúpil zodpovedne. V druhom kole sme mali voľno, nehrali sme, lebo je iba 10 družstiev a rozpis je na dvanaásť. V treťom kole (7.11.) sme

tiež nehrali, lebo okres prešiel do pandemickej čiernej farby a súťaž bola zastavená. Mali sme hrať s LŠŠ Zákamenné. Aj štvrté kolo, ktoré sa malo hrať 28.11, sa hrať nebude z dôvodu lockdownu. Pravdepodobne ani piate kolo (12.12) sa hrať nebude. Snáď sa to v novom roku zlepši a súťaž sa bude môcť dohrať. Keby nebolo podpory mesta, tak ťažko by sme mohli hrať, za čo mestu ďakujeme.

František Medvecký

Kurz prvej pomoci pre žiakov základnej školy

Život je to najcennejšie, čo človek má. Jednou z dôležitých vecí v živote je vedieť život zachrániť. Častokrát stačí málo, dokonca aj jeden pohyb dokáže zachrániť život, a

preto sa naši žiaci zúčastnili v týždni od 8. novembra zážitkového kurzu prvej pomoci. Žiaci pod vedením profesionálneho záchranára si okrem teoretických

poznatkov odniesli najmä tie praktické. V praktickej činnosti si vyskúšali masáž srdca, umelé dýchanie, nacvičovali ako dať človeka do stabilizačnej polohy. Cieľom vzdelávacej činnosti bolo naučiť našich žiakov, ako poskytnúť v prípade núdze prvú pomoc.

Zasa ukončenie do odvolania

Aj v stolnom tenise kopírujeme vlaňajší rok. Už v novembri boli súťaže pozastavené do odvolania.

V prvej lige sme odohrali päť stretnutí a všetky von. Dve výhry a tri prehry je celkom dobrá bilancia.

V 3. lige tri von – dve remízy a jedna prehra a v 5. lige tri

výhry a jedna prehra. Najviac je nám ľúto detí. Po dobrom začiatku aj pre nich prišla stopka. Chceme veriť, že sa už raz táto epidemiologická situácia definitívne upokojí a nebude brániť pravidelnej športovej činnosti, ktorá je výraznou podporou imunity a zdravia každého človeka.

Aktívne prestávky

ZŠ M. Medveckej sa v mesiaci október zapojila do výzvy Školského športu - Aktívne prestávky. V tomto mesiaci škola zakúpila niekoľko stolných futbalov, stolnotenisové stoly a stolné hokeje. ZŠ chcela aj takýmto spôsobom ponúknuť žiakom efektívne a aktívne trávenie prestávok v škole, keď vďaka pohybu sa žiaci môžu odreagovať, a zároveň zostanú nabití, motivovaní a sústredení.

Mgr. R. Krasul'a

Zhodnotenie futbalovej sezóny

Sme radi, že futbal v Tvrdošíne napreduje. Máme veľký záujem malých detí, čo nás

veľmi teší. Základ je mládež, s ktorou sa musí trpezlivo pracovať. Máme veľmi dobrých trénerov na každom poste,

ktorých si vážim za ich vykonanú prácu a ochotu. Naša príprava nám robí radosť,

zvládla turnaje na jednotku pod vedením Milana Sirotu. Mladší žiaci a tréner Matúš Gregorec suverénne vedú

tabuľku, keď neokúsili ani jednu prehru. Z dôvodu veľkého záujmu sme vytvorili aj Běčko-mladší žiaci, ktorých sme prihlásili do oravskej súťaže a v súčasnosti sú tiež na 1. mieste tabuľky. Trénerom je Ľubomír Gregorec. Starší žiaci pod vedením Jakuba Betuštiaka zimujú na krásnom 1. mieste a budeme robiť všetko preto, aby naši chlapci postúpili do 2. ligy. Je to náš cieľ, aby deti napredovali. Dorastenci sú s trénerom Petrom Šikynom na veľmi peknom 3. mieste. Teším sa na odvetu a verím, že chlapci dajú všetko do toho, aby dorast postúpil do 3. ligy. Vieme, že Ačko je vizitka futbalu, ale sezóna po veľkých zraneniach a troška aj smoly nám zatiaľ zaručuje až 9. miesto, s čím určite nie sme spokojní a musíme v zimnej príprave veľa zmeniť. Chlapcom chýbalo

srdiečko a nasadenie v zápase. Dúfam a pevne verím, že sa to zmení a vhodne doplní a budeme robiť našim fanúšikom radosť. Naši starí páni sú v súčasnosti na 5. mieste v neúplnej tabuľke a mám radosť, že divákovi mali vždy čo ukázať. V okolí štadióna sme vybudovali veľký altánok, detské preliezky a chceme budovať aj ďalej. V zime

chceme vybudovať saunu a oddychovú zónu. Ďakujem všetkým, čo sa podieľali na chode klubu, a hlavne mestu Tvrdošín a pánovi primátorovi, že je ochotný niekoľko rokov zastrešovať klub.

Peter Machunka

Škola v pohybe

V týždni od 11. do 15. októbra sa na ZŠ M. Medveckej uskutočnil týždeň športu. Počas tohto týždňa mali žiaci možnosť prísť pred vyučovaním do telocvične a spoločne si zahrať určenú športovú hru. V tomto týždni mali žiaci tiež možnosť počas 15 minútových prestávok hrať na chodbách stolný futbal, stolný hokej a stolný tenis pod dozorom učiteľov.